

**อิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงาน
ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย**

ธนิตรา ราชดี

การศึกษารายบุคคลนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการเงินยุคดิจิทัล วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปีการศึกษา 2564

**THE IMPACT OF RISK MANAGEMENT ON ORGANIZATIONAL
PERFORMANCE: THE CASE OF SAVING AND
CREDIT COOPERATIVES IN THAILAND**

TANISSARA RACHADEE

**An Individual Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Business Administrations Program
College of Innovative Business and Accountancy, Dhurakij Pundit University
Academic Year 2021**

ใบรับรองการศึกษารายบุคคล

วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

หัวข้อการศึกษารายบุคคล อธิปไตยของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงาน
ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย
เสนอโดย ธนิตรา ราชดี
สาขาวิชา การจัดการการเงินยุคดิจิทัล
อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษารายบุคคล รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิดา จิตรีน้อมรัตน์

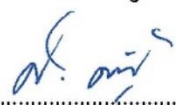
ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบการศึกษารายบุคคลแล้ว

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช คำสุพรหม)

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษารายบุคคล
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิดา จิตรีน้อมรัตน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิถล่ำ พงศ์ยี่ห่อ)

วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี รับรองแล้ว

..... คณบดีวิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช คำสุพรหม)

วันที่ 26 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2564

การศึกษารายบุคคล	อิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย
ชื่อผู้เขียน	ธนิตรา ราชดี
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิตา จิตรน้อมรัตน์
สาขาวิชา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย และอิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย โดยกำหนดขอบเขตในการศึกษาการบริหารความเสี่ยงไว้ 3 ด้าน คือ ด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต และด้านผลตอบแทน ส่วนผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยศึกษาถึงผลการดำเนินงานด้านความมั่นคงของเงินทุน การเติบโตของกำไร การจัดการปริมาณหนี้สินที่เหมาะสม การลงทุนในสินทรัพย์ที่ปลอดภัย และความพึงพอใจของสมาชิกในการให้บริการทางการเงิน งานวิจัยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและทดสอบความเชื่อมั่นทางสถิติด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก ที่มีค่าเท่ากับ 0.964 และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย จำนวน 400 คน เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Statistics) สถิติ Kolmogorov-Smirnov และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาพบผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยมีการบริหารความเสี่ยงทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านเครดิต และความเสี่ยงด้านผลตอบแทน อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยเห็นความสำคัญของการจัดการด้านความเสี่ยงในด้านต่างๆ ส่วนผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจาก การมีความมั่นคงของเงินทุน การมีการเติบโตของกำไร การที่สมาชิกมีความพึงพอใจในการให้บริการทางการเงิน การมีการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัย การมีปริมาณหนี้สินของสหกรณ์ที่เหมาะสม สำหรับการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต และ

ด้านผลตอบแทน มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย เกี่ยวกับ ความมั่นคงของเงินทุน การเติบโตของกำไร ความพึงพอใจของสมาชิกในการให้บริการทางการเงิน การลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัย และการมีปริมาณหนี้สินของสหกรณ์ที่เหมาะสม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

An Individual Study Title	THE IMPACT OF RISK MANAGEMENT ON ORGANIZATIONAL PERFORMANCE: THE CASE OF SAVING AND CREDIT COOPERATIVES IN THAILAND
Author	Tanissara Rachadee
An Individual Study Advisor	Assoc. Prof. Dr.Thanida Chitnomrath
Department	Business Administration
Academic Year	2021

ABSTRACT

The objective of this research was to study the risk management of savings cooperatives in Thailand and the influence of risk management on the performance of savings cooperatives in Thailand. The scope of risk management studies is defined in 3 areas, namely liquidity, credit, and returns. As for the performance of savings cooperatives in Thailand, the study examines the performance of capital stability, profit growth, optimum liabilities management, safe asset investment and satisfaction of members in financial services. The research used an expert-validated questionnaire and the statistical confidence was tested using Cronbach's alpha coefficient. The value of 0.964 was used to collect data for a sample group of 400 members of savings cooperatives in Thailand. The data were analyzed by using descriptive statistics such as frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypothesis testing was performed using Pearson Correlation Statistics, Kolmogorov-Smirnov statistics and multiple regression analysis.

The results of the study found that respondents commented that savings cooperatives in Thailand have risk management in all three areas, namely liquidity risk, credit risk and risk of return at a high level. It shows that savings cooperatives in Thailand recognize the importance of risk management in various fields. Overall and individual performance of savings cooperatives in Thailand is at a high level this is sorted by the stability of the capital profit growth that the members are satisfied with the financial services, having an investment in a secured asset, having an appropriate amount of debt of cooperatives. For hypothesis testing, it was found that at the level of significance of 0.05, liquidity risk management, credit risk and return influence on the

performance of savings cooperatives in Thailand on the stability of funds, profit growth, satisfaction in financial services of the members, investing in secured assets and having an appropriate amount of debt of cooperatives at a statistically significant level.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา จิตรน้อมรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ ติดตามความก้าวหน้า แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำสารนิพนธ์ ทำให้สารนิพนธ์มีความถูกต้องสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช คำสุพรหม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิสรณ์ พงษ์ยี่ห้ำ กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำ อันมีผลทำให้สารนิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และขอขอบคุณสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ทุกท่านที่ให้ความกรุณาในการตอบแบบสอบถาม

ที่สำคัญที่สุดขอขอบพระคุณ คุณพ่อรุ่งโรจน์ ราชดี คุณแม่ปราณี ราชดี ที่มอบโอกาส กำลังใจ และทุนทรัพย์ในการสนับสนุนการเล่าเรียนตลอดมา และขอขอบคุณเพื่อนๆ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่คอยให้ความช่วยเหลือ คำปรึกษา ใ้ทำงานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ธนิตรา ราชดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	๘
สารบัญภาพ	๘
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.5 ขอบเขตการศึกษา.....	4
1.6 นิยามคำศัพท์.....	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์	6
2.2 แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง	12
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน.....	20
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
2.5 สมมติฐานในการวิจัย.....	39
2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	39
3 ระเบียบวิธีวิจัย	41
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
3.2 เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	44
3.3 ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือวิจัยและการเก็บข้อมูล	45
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
4.1 ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม.....	48
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
4.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน	54
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
5.1 สรุปผลการวิจัยและการทดสอบสมมติฐาน	62
5.2 อภิปรายผล.....	63
5.3 ข้อเสนอแนะ	64
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	
ก แบบสอบถาม	69
ประวัติผู้เขียน	74

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	27
3.1	41
3.2	42
3.3	43
3.4	44
4.1	49
4.2	51
4.3	51
4.4	52
4.5	53
4.6	54
4.7	55
4.8	56
4.9	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.10 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อพยากรณ์ความสำเร็จของผล การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ด้านความมั่นคง ของเงินทุน จากการบริหารความเสี่ยง	58
4.11 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อพยากรณ์ความสำเร็จของผล การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ด้านการเติบโต ของกำไร จากการบริหารความเสี่ยง	59
4.12 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อพยากรณ์ความสำเร็จของผล การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ด้านปริมาณหนี้สิน ของสหกรณ์เหมาะสมจากการบริหารความเสี่ยง	60
4.13 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อพยากรณ์ความสำเร็จของผล การดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ด้านการลงทุน ในสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัยจากการบริหารความเสี่ยง.....	60
4.14 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อพยากรณ์ความสำเร็จของผล การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ด้านสมาชิกมี ความพึงพอใจในการให้บริการทางการเงิน จากการบริหารความเสี่ยง	61

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	40

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลซึ่งมีอาชีพอย่างเดียวกันหรือที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน ได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ โดยการรับฝากเงินและโดยการถือหุ้นหัก ณ ที่จ่าย เป็นรายเดือน แต่ไม่เกิน 1 ใน 5 ของหุ้นทั้งหมด เมื่อสิ้นปีทางบัญชีต้องจ่ายเงินปันผลค่าหุ้นให้แก่สมาชิกในอัตราที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งให้บริการด้านเงินกู้แก่สมาชิกตามความจำเป็น ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งแรกในประเทศไทย จัดตั้งขึ้นในหมู่ข้าราชการสหกรณ์และพนักงานธนาคารเพื่อการสหกรณ์ จดทะเบียนเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2492 คือ สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัดสินใช้ และได้แพร่หลายไปในหน่วยงานของรัฐและเอกชนทั่วประเทศ ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์ในชุมชนแห่งแรกคือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนแม่มูล จำกัด จดทะเบียนเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2522 (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2564)

ระบบสหกรณ์นั้นจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวกลางทางการเงินระหว่างสมาชิก ซึ่งสมาชิกนั้นมีทั้งผู้ที่ฝากเงินและผู้ที่ต้องการกู้เงิน สำหรับผู้ที่ฝากเงินนั้น ปกติจะได้รับอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าของธนาคารพาณิชย์ ขณะที่สมาชิกที่ต้องการใช้เงินส่วนใหญ่จะกู้ด้วยอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าของธนาคารพาณิชย์ จึงทำให้ระบบสหกรณ์ของไทยนั้นเป็นที่นิยมและขยายตัวเป็นอย่างดีในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งสหกรณ์ที่มีสินทรัพย์ในระบบมากที่สุด คือ “สหกรณ์ออมทรัพย์” ซึ่งมีมูลค่ากว่า 2.5 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็น 89% ของสหกรณ์ทั้งระบบที่ 2.8 ล้านล้านบาท จะเห็นได้ว่า สหกรณ์ออมทรัพย์มีความสำคัญ และมีสินทรัพย์ที่อยู่ในนี้เป็นจำนวนมาก รายได้หลักของสหกรณ์ออมทรัพย์ มาจากธุรกิจสินเชื่อ ซึ่งในปี 2560 สหกรณ์ออมทรัพย์มีการปล่อยสินเชื่อมากกว่า 1.1 ล้านล้านบาท และมีรายได้จากสินเชื่อกว่า 1.37 แสนล้านบาท โดยสหกรณ์ออมทรัพย์มีกำไรกว่า 78,196 ล้านบาท หรือคิดเป็น 94% ของสหกรณ์ไทยทั้งระบบที่ 83,448 ล้านบาท และกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์นั้นมากกว่ากำไรในปี 2560 ของธนาคารไทยพาณิชย์และกสิกรไทยที่รวมกันได้ 77,489 ล้านบาท จึงไม่แปลกที่สหกรณ์ออมทรัพย์จะมีบทบาทสำคัญ โดยทั่วไปผู้มีส่วนได้เสียของสหกรณ์ก็คือสมาชิก ซึ่งในทางปฏิบัติก็จะดูแลผลประโยชน์ของสหกรณ์ไปในตัว หน่วยงานกำกับดูแลสหกรณ์

ทั้งกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงไม่เข้มงวดมากเท่ากับกรณีของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ดูแลระบบธนาคารพาณิชย์ แต่ด้วยกฎระเบียบที่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ ในอดีตจึงเกิดเรื่องทุจริตของสหกรณ์บางแห่ง เช่น ในปี 2556 ที่มีการทุจริตของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น สมาชิกของสหกรณ์กว่า 56,000 คน ไม่สามารถมาเบิกเงินของตนเองที่ฝากเอาไว้ เนื่องจากมีการทุจริตของผู้บริหารสหกรณ์ ส่งผลให้เงินถูกยักยอกออกไปกว่า 16,000 ล้านบาท ที่แยกหน้านั้นคือสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น ยังรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นๆ อีกกว่า 76 แห่ง จำนวนกว่า 8,000 ล้านบาท ซึ่งมีสมาชิกกว่า 300,000 คน จึงทำให้ผลกระทบดังกล่าวลามเป็นลูกโซ่ในช่วงนั้น รวมไปถึงข่าวด้านลบของสหกรณ์ออมทรัพย์ในสถาบันการศึกษาบางแห่งในช่วงที่ผ่านมา ที่ผู้บริหารใช้เงินผิดวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ยังมีสหกรณ์ออมทรัพย์อีกหลายแห่ง กำลังเจอปัญหาเรื่องสภาพคล่อง จากการทำปล่อยสินเชื่อออกไป แต่ลูกหนี้เริ่มไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ ปัจจุบันขนาดสินทรัพย์ของระบบสหกรณ์ไทยมีขนาดใหญ่มากขึ้นกว่าในอดีตมาก ดังนั้น กฎระเบียบในการกำกับดูแลระบบสหกรณ์ของไทยมีความสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิก ขณะที่ผู้บริหารสหกรณ์ที่ต้องดูแลเงินจำนวนมาก ต้องมีคุณธรรมและจริยธรรม (ลงทุนแมน, 2562)

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยยาวนาน เริ่มต้นตั้งแต่เดือน ธ.ค.2562 จนถึงปัจจุบัน โดยจุดต่ำสุดของเศรษฐกิจไทยเกิดขึ้นในช่วงไตรมาสที่ 2 ปี 2563 เนื่องจากมีมาตรการล็อกดาวน์เพื่อควบคุมการแพร่ระบาด รวมถึงเศรษฐกิจโลกที่ถดถอยจากการที่หลายประเทศต้องประสบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดเช่นเดียวกัน ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยในช่วงไตรมาสที่ 2 ปี 2563 หดตัวสูงถึงร้อยละ -12.1 นับเป็นการหดตัวสูงที่สุดในรอบ 22 ปี ใกล้เคียงกับช่วงวิกฤติเศรษฐกิจต้มยำกุ้งในปี 2540 ที่เคยหดตัวถึงร้อยละ -12.5 ในช่วงไตรมาส 2 ปี 2541 (ยุทธภูมิ จารุเสรี, ภัทร จารุวัฒนมงคล, 2564)

ท่ามกลางผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 สถาบันการเงินเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนระบบเศรษฐกิจการเงินให้มีเสถียรภาพ สามารถรองรับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจจากวิกฤตโควิด-19 ได้ ในมุมมองการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงิน คงปฏิเสธไม่ได้ว่า ความเสี่ยงจากการผิดนัดชำระหนี้ของประชาชนและภาคธุรกิจเพิ่มขึ้นมากจากผลกระทบของวิกฤตโควิด-19 เนื่องจากยังมีความไม่แน่นอนในระดับสูงว่า วิกฤตโควิด-19 จะจบลงเมื่อไร และโลกหลังวิกฤตโควิด-19 จะยังมีผลต่อความสามารถในการหารายได้ของภาคธุรกิจและครัวเรือนมากน้อยเพียงไร ในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ สถาบันการเงินจึงต้องเร่งดูแลลูกหนี้กลุ่มที่ยังมีศักยภาพเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจจากวิกฤตโควิด-19 ขยายวงมาสู่คุณภาพสินเชื่อของลูกหนี้กลุ่มนี้ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติตามแนวทางการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงิน สถาบันการเงินพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ โดยสถาบันการเงินบางแห่งอาจ

เรียกหลักประกันเพิ่มหรือต้องการให้ลูกหนี้ลงเงินบางส่วนเพิ่มเพื่อลดความเสี่ยงต่อสถาบันการเงิน ในการปล่อยสินเชื่อใหม่เพิ่มเติมเพื่อเสริมสภาพคล่องให้กับลูกหนี้ในสถานะที่ธุรกิจเผชิญผลกระทบอย่างรุนแรงต่อรายได้ (income shock) เพื่อบรรเทาผลกระทบต่อฐานะทางการเงินและการทำหน้าที่ในการสนับสนุนสินเชื่อของสถาบันการเงินเพื่อช่วยการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย ภายหลังจากมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้สิ้นสุดลง อัตราการผิดนัดชำระหนี้ของภาคธุรกิจและครัวเรือน อาจเพิ่มสูงขึ้น อยู่ในระดับที่สถาบันการเงินสามารถบริหารจัดการได้ แต่สถาบันการเงินควรเตรียมความพร้อมรองรับผลกระทบที่อาจมีความรุนแรงและยาวนานกว่าที่คาด การเสริมสร้างฐานะความมั่นคงของสถาบันการเงินให้มีความแข็งแกร่งมากขึ้นจะเพิ่มความสามารถของสถาบันการเงินในการรองรับผลกระทบจากความผันผวนและความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจจากวิกฤตโควิดที่อาจมีความรุนแรงมากกว่าที่คาดได้ โดยสถาบันการเงินสามารถกันสำรองเพิ่มเติมเพื่อรองรับการด้อยลงของคุณภาพสินเชื่อหลังมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ทยอยหมดลง และรักษาระดับเงินกองทุนให้อยู่ในระดับสูงด้วยการชะลอการจ่ายเงินปันผลและการซื้อหุ้นคืนของสถาบันการเงิน เพื่อเตรียมรับมือกับแนวโน้มความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น โดยหลังจากสถานการณ์กลับสู่ภาวะปกติ สถาบันการเงินสามารถกลับมาให้ผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้นได้เช่นเดิม แม้จะคาดว่าผลกระทบทางเศรษฐกิจจากวิกฤตโควิด-19 จะอยู่ในระดับที่สถาบันการเงินสามารถบริหารจัดการได้ แต่การเสริมสร้างระดับเงินกองทุนและเงินสำรองเพิ่มเติมเพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับผลกระทบที่อาจมีความรุนแรงและยาวนานกว่าที่คาดไว้ จะช่วยรักษาเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินเพื่อให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างต่อเนื่องในการสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในระยะต่อไป (นันทวัลย์ ธีรนาพงศ์, 2563)

ปัจจุบันการดำเนินงานของสหกรณ์ จะต้องเผชิญกับสถานะความไม่แน่นอน ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งก่อให้เกิดเหตุการณ์ทั้งที่เป็นความเสี่ยงและโอกาส (Risk and Opportunities) ต่อองค์กร โดยความเสี่ยงจะส่งผลกระทบในเชิงลบ ในขณะที่โอกาสจะเป็นตัวสร้างมูลค่าต่อองค์กร ดังนั้นการบริหารความเสี่ยงจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยป้องกันและส่งเสริมให้สหกรณ์ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย นอกจากนั้นการบริหารความเสี่ยงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมุ่งเน้นให้ทุกกระบวนการ ดำเนินงานด้วยความโปร่งใสมีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์และการสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้แก่สหกรณ์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนี้ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตย่อมมีผลกระทบต่อ การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของสหกรณ์ (สำนักพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2553)

ด้วยสาเหตุนี้จึงเป็นที่มาของงานวิจัยอภิปรัชญาของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย โดยผลการศึกษาที่ได้นำจะเป็นแนวทางในการ

วิเคราะห์ วางแผน ปรับปรุงกลยุทธ์การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย และช่วยให้สหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง อันจะส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยประสบความสำเร็จได้อย่างน่าพอใจ

1.2 คำถามวิจัย

การบริหารความเสี่ยงที่ดีมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากคำถามของการวิจัย ทำให้สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ออมทรัพย์ในประเทศไทย

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงอิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย อันจะนำไปสู่แนวทางการกำกับดูแลสหกรณ์ โดยคณะกรรมการสหกรณ์ และหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
3. สำหรับนักวิจัย นักศึกษา หรือผู้ที่สนใจ สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป

1.5 ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยนี้ศึกษาอิทธิพลของการบริหารความเสี่ยง 3 ด้าน คือการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องด้านเครดิต และด้านผลตอบแทน ต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

2. ตัวแปรในงานวิจัย ประกอบด้วย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต และด้านผลตอบแทน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการดำเนินงานด้านเงินทุน กำไร การจัดการหนี้สิน การลงทุน และการให้บริการทางการเงินแก่สมาชิก

3. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรของงานวิจัย คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยจำนวนทั้งหมด 1,407 สหกรณ์ จำนวนสมาชิกทั้งหมด 3,101,782 ราย (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2563) การกำหนดตัวอย่างในงานวิจัย ใช้การคำนวณประชากรจาก Taro Yamane (1973) โดยคำนวณจากจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ซึ่งทำให้ได้จำนวนหน่วยตัวอย่าง คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย จำนวน 400 คน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาดำเนินการวิจัย 6 เดือน ตั้งแต่ เดือนกรกฎาคม 2564 - ธันวาคม 2564

1.6 นิยามคำศัพท์

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อการดำเนินแผนงาน โครงการขององค์กร ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความเสียหายหรือส่งผลให้ไม่บรรลุเป้าหมายขององค์กร เช่น การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน ภัยธรรมชาติ การทุจริต ความเสียหายของระบบสื่อสาร เป็นต้น (สำนักพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์)

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการ ผู้บริหาร และบุคลากรทุกคนในองค์กร เพื่อช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงานโดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบเพื่อให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กร และสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับ เพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้

ผลการดำเนินงาน หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดจากการบริหารจัดการของสหกรณ์ออมทรัพย์ ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านสมาชิก ด้านกระบวนการภายใน และการเรียนรู้และพัฒนา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ออมทรัพย์ในประเทศไทย” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์
- 2.2 แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.5 สมมติฐานในการวิจัย
- 2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์

2.1.1 ความหมายของสหกรณ์

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ได้ให้ความหมายไว้ว่า “สหกรณ์” หมายถึง คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์ผู้มีสัญชาติไทย โดยช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562

สหกรณ์ หมายถึง องค์กรทางเศรษฐกิจและสังคมที่สมาชิกร่วมกันจัดตั้งขึ้นด้วยการลงหุ้นร่วมกัน จัดการร่วมกันในการผลิต การจำหน่ายสินค้า หรือบริการตามความต้องการหรือผลประโยชน์อย่างเดียวกันของบรรดาสมาชิก สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิออกเสียงได้หนึ่งเสียงในการบริหารสหกรณ์ โดยไม่ขึ้นกับจำนวนหุ้นที่ถืออยู่ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์โคนม, (กฎ) คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

2.1.2 คุณค่าสหกรณ์

"การที่สหกรณ์ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการช่วยเหลือตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และมีความเป็นเอกภาพ และในขณะเดียวกัน สมาชิกสหกรณ์ก็มีความเชื่อมั่นในความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยมีการปฏิบัติสืบทอดกันมาจากผู้ริเริ่มการสหกรณ์"

2.1.3 อุดมการณ์สหกรณ์

อุดมการณ์สหกรณ์ คือ แนวความคิดที่เชื่อว่าวิธีการสหกรณ์จะช่วยแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของมวลสมาชิก ให้มีความอยู่ดีกินดีและมีสันติสุข โดยการช่วยตนเองและช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน

2.1.4 วิธีการสหกรณ์

วิธีการสหกรณ์ คือ การนำหลักการสหกรณ์มาใช้ในทางปฏิบัติ ซึ่งสหกรณ์แต่ละประเภท จะมีวิธีปฏิบัติแตกต่างกันไป เช่น การจัดตั้ง การระดมทุน การบริหารงาน การดำเนินธุรกิจ และการส่งเสริมประโยชน์ทางเศรษฐกิจของสมาชิก โดยกำหนดวิธีปฏิบัติไว้ในข้อบังคับสหกรณ์

2.1.5 หลักการสหกรณ์

หลักการสหกรณ์ คือ "แนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้คุณค่าทางสหกรณ์เกิดผลเป็นรูปธรรม" ซึ่งประกอบด้วย 7 ประการ กล่าวคือ

หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง

1. พึงตระหนักว่าการเข้าและออกจากการเป็นสมาชิก จะต้องเป็นโดยความสมัครใจของบุคคล (คำว่า "บุคคล" หมายถึง ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล) ไม่ใช่ถูกชักจูง โน้มน้าว ล่อลวง บังคับ ข่มขู่จากผู้อื่น

2. การกำหนดคุณสมบัติสมาชิกของสหกรณ์ต่างๆ เพื่อให้ได้บุคคลที่เข้ามาเป็นสมาชิกแล้วสามารถร่วมกันดำเนินกิจกรรมในสหกรณ์ได้ และไม่สร้างปัญหาความเดือดร้อนให้แก่เพื่อนสมาชิกและสหกรณ์ ไม่ถือว่าขัดกับหลักการสหกรณ์ข้อนี้

3. สมาชิกสมทบนั้น ควรมีแต่เฉพาะกรณีของสหกรณ์บางประเภทที่มีลักษณะพิเศษและจำเป็นเท่านั้น ไม่ควรให้มีในสหกรณ์ทั่วไปหรือทุกประเภท เพราะตามปกติสมาชิกสมทบมาจากบุคคลซึ่งขาดคุณสมบัติที่จะเป็นสมาชิกสามัญ หากสหกรณ์ได้รับสมาชิกสมทบจำนวนมาก ก็อาจกระทบต่อการส่งเสริมผลประโยชน์ของสมาชิกสามัญได้ แม้ว่ากฎหมายจะไม่ได้ห้ามมิให้สมาชิกสมทบ มีสิทธิบางประการก็ตาม

หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย

พึงตระหนักว่าเป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคนที่จะต้องร่วมแรงกายใจ และสติปัญญาในการดำเนินการและควบคุมดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์ตามวิถีทางประชาธิปไตย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผ่านช่องทางหรือองค์กรต่างๆ เช่น คณะกรรมการดำเนินการ ผู้ตรวจสอบกิจการ และที่ประชุมใหญ่

หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก

1. หลักการสหกรณ์ข้อนี้ มุ่งเน้นให้สมาชิกทุกคนพึงตระหนักว่าบทบาทที่สำคัญของตน คือ การที่ต้องเป็นทั้งเจ้าของและลูกค้าในคนเดียวกัน (Co-owners and Customers) จึงต้องทำหน้าที่เป็นผู้สมทบทุน ผู้ควบคุม และผู้อุดหนุน หรือผู้ใช้บริการของสหกรณ์ มิใช่มาเป็นสมาชิกเพียงเพื่อมุ่งหวังได้รับประโยชน์จากสหกรณ์เท่านั้น

2. ในการจัดสรรกำไรสุทธิเพื่อความเป็นธรรมแก่สมาชิก ส่วนหนึ่งต้องกันไว้เป็นทุนสำรอง ซึ่งจะนำไปแบ่งกันมิได้ แต่เป็นทุนเพื่อพัฒนาสหกรณ์ของพวกเขาเอง ถือเป็นทุนทางสังคม นอกนั้นอาจแบ่งเป็นเงินปันผลในอัตราจำกัด และเป็นเงินเฉลี่ยคืน ตามส่วนแห่งธุรกิจ

หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ

1. สมาชิก กรรมการ และพนักงานสหกรณ์ รวมทั้งหน่วยงานส่งเสริมสหกรณ์ต้องสำนึกและตระหนักอยู่เสมอว่าสหกรณ์เป็นองค์กรช่วยตนเอง และปกครองตนเอง เพราะฉะนั้นสหกรณ์ต้องเป็นอิสระในการตัดสินใจ หรือทำสัญญาใดตามเงื่อนไขที่สหกรณ์ยอมรับได้กับบุคคลภายนอกหรือรัฐบาล

2. การรับความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากรัฐ หรือบุคคลภายนอกไม่ขัดกับหลักความเป็นอิสระของสหกรณ์ หากผู้ให้ความช่วยเหลือมุ่งหมายให้สหกรณ์ช่วยเหลือตนเองได้ และควบคุมตามหลักประชาธิปไตย รวมทั้งชี้แจงไว้ซึ่งความเป็นตัวของตัวเองของสหกรณ์

หลักการที่ 5 การศึกษา ฝึกอบรมและสารสนเทศ

1. หลักการข้อนี้เป็นจุดอ่อนของสหกรณ์ในประเทศไทยทุกระดับ ทั้งสหกรณ์ขั้นปฐมและสหกรณ์ขั้นสูง เพราะขาดแผนแม่บทในการพัฒนาการศึกษาทางสหกรณ์ให้เป็นบทบาท และความรับผิดชอบของขบวนการสหกรณ์อย่างแท้จริง ทั้งๆ ที่ได้รับเริ่มให้จัดตั้งกองทุนสะสมจัดสภาพสหกรณ์จากกำไรของสหกรณ์มาตั้งแต่ พ.ศ. 2492 และแม้จะมีการจัดตั้งสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยและมีชุมนุมสหกรณ์ระดับชาติบ้างแล้ว ส่วนราชการที่ทำหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ก็ยังคงดำเนินการให้การศึกษาศึกษาและฝึกอบรมทางสหกรณ์แทบจะเรียกได้ว่าซ้ำซ้อนกับขบวนการสหกรณ์โดยไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนให้ขบวนการสหกรณ์สามารถรับผิดชอบการให้การศึกษาศึกษาและฝึกอบรมทางสหกรณ์ได้ด้วยตนเองในที่สุด โดยมีหน่วยงานของรัฐทำหน้าที่ให้การสนับสนุนอย่างเพียงพอ

ตามความจำเป็นและเน้นการฝึกอบรมข้าราชการให้ปฏิบัติหน้าที่ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. การศึกษาฝึกอบรมและสารสนเทศมีความมุ่งหมายและเน้นกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1. การศึกษามุ่งให้สมาชิกและบุคคลทั่วไปซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่จะเป็นสมาชิกในอนาคต มีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ รวมทั้งมีความสำนึก และตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก หรือให้เป็นผู้มีจิตวิญญาณสหกรณ์

2. การฝึกอบรมมุ่งให้กรรมการ ผู้จัดการและพนักงานสหกรณ์ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะ รวมทั้งความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน

3. ส่วนสารสนเทศนั้นมุ่งให้บุคคลทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับเยาวชน และผู้นำด้านความคิด เช่น ผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรในการพัฒนาชุมชน ฯลฯ โดยเน้นการติดต่อสื่อสาร 2 ทาง

3. หลักสูตรและเนื้อหาของการศึกษาอบรม ควรครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม

หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์

1. แท้จริงการร่วมมือระหว่างสหกรณ์เป็นหลักการเดียวกันกับการร่วมมือระหว่างบุคคลธรรมดาในการจัดตั้งสหกรณ์นั่นเอง ซึ่งจะก่อให้เกิดการประหยัดด้วยขนาด มีอำนาจการต่อรองสูงขึ้น และนำไปสู่การรับใช้สมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. การร่วมมือระหว่างสหกรณ์อาจทำได้ทั้งในแนวนอนและแนวตั้ง ในแนวนอนสหกรณ์ทุกสหกรณ์ไม่ว่าประเภทเดียวกันหรือไม่ สามารถร่วมมือกันได้ในทุกระดับเพื่อประโยชน์สูงสุดของสมาชิกและขบวนการสหกรณ์ ในแนวตั้งสหกรณ์ท้องถิ่นประเภทเดียวกันควรรวมตัวกันทางธุรกิจเป็นชุมนุมสหกรณ์ระดับภูมิภาค หรือระดับประเทศ และระดับระหว่างประเทศ และสหกรณ์ทุกประเภท ทุกระดับ ทุกสหกรณ์ควรรวมตัวกันเป็นองค์กรสหกรณ์สูงสุด (Apex Organization) เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมด้านอุดมการณ์ การศึกษา การฝึกอบรม การส่งเสริมแนะนำ การกำกับดูแล การตรวจสอบ การวิจัย และการพัฒนา ฯลฯ

3. วัตถุประสงค์สำคัญของการร่วมมือระหว่างสหกรณ์ คือ เพื่อให้สหกรณ์สามารถอำนวยความสะดวกทางเศรษฐกิจ เพราะฉะนั้นสหกรณ์ท้องถิ่นแต่ละสหกรณ์ และสหกรณ์ ขึ้นสูงต้องเป็นสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน มีชีวิตชีวา (Viable & Sustainable) และร่วมมือกัน ในลักษณะของ “ระบบรวม” หรือเป็นเอกภาพ

หลักการที่ 7 การเอื้ออาทรต่อชุมชน

สหกรณ์เป็นองค์การทางเศรษฐกิจและสังคม และเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่สหกรณ์ตั้งอยู่ เพราะฉะนั้น การดำเนินงานของสหกรณ์ต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนนั้นๆ ซึ่งหมายความว่า เป็นการพัฒนาที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ หรือเป็นการพัฒนาที่สนองความต้องการ และความใฝ่ฝันของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ทำลายโอกาส ความสามารถและอนาคตของคนรุ่นหลัง เนื่องจากสมาชิกสหกรณ์ก็เป็นสมาชิกของชุมชนนั่นเอง สหกรณ์จึงควรมีส่วนช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชนนั้นแบบยั่งยืน

2.1.6 ประเภทสหกรณ์

1. สหกรณ์การเกษตร

สหกรณ์การเกษตรดำเนินธุรกิจแบบอเนกประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือส่วนรวมโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรมอันดีงามตามพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

2. สหกรณ์ออมทรัพย์

สถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลซึ่งมีอาชีพอย่างเดียวกันหรือที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และให้กู้ยืมเมื่อเกิดความจำเป็นหรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ออกเลยและได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ สหกรณ์ออมทรัพย์จึงมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย การดำเนินงานต้องทำภายในขอบเขตของวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ โดยทั่วไปสหกรณ์ออมทรัพย์กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 8 ประการ คือ (จุฑาทิพย์ ภัทราวาท, 2553, น.1)

1. ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์โดยการถือหุ้น
2. รับเงินฝากจากสมาชิก
3. ให้สมาชิกกู้เงินตามความจำเป็นหรือมีประโยชน์
4. กู้ยืมเงินเพื่อกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
5. ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน
6. ร่วมมือกับหน่วยงานราชการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์และสหกรณ์อื่นเพื่อส่งเสริมกิจกรรมของสหกรณ์
7. ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและช่วยตัวเองในหมู่สมาชิก
8. กระทำการต่างๆ ตามที่กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ให้กระทำได้เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กล่าวข้างต้น

บริการของสหกรณ์ที่มีต่อสมาชิก โดยทั่วไปจะให้บริการใน 3 ด้าน คือ

1. ธุรกิจด้านการเงิน มุ่งเน้นการส่งเสริมการออมเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่สมาชิก การให้เงินกู้ เพื่อแก้ไขปัญหาการครองชีพและสนองความต้องการทางเศรษฐกิจตามความจำเป็น การให้บริการด้านการเงิน ได้แก่

1.1 การระดมหุ้น เป็นวิธีการส่งเสริมการออม กำหนดให้สมาชิกส่งเงินสะสม รายเดือน ตั้งแต่เดือนแรกที่เข้าเป็นสมาชิก ตามเกณฑ์ที่สหกรณ์กำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยการถือหุ้นของสมาชิก สมาชิกไม่สามารถขายหรือโอนหุ้นที่ตนถือให้กับผู้อื่น หรือถอนหุ้นบางส่วนหรือทั้งหมดในระหว่างที่ตนยังเป็นสมาชิกสหกรณ์อยู่

1.2 เงินฝาก เป็นการส่งเสริมการออมอีกวิธีหนึ่งที่สหกรณ์ให้บริการตามความสมัครใจของสมาชิก ซึ่งส่วนใหญ่มีบริการเงินฝากที่สำคัญ 3 ประเภท คือ

1.2.1 เงินฝากออมทรัพย์ เป็นเงินฝากที่จะฝากหรือถอนเมื่อใดเป็นจำนวนเท่าใดก็ได้ อัตราดอกเบี้ยมักถูกกำหนดให้มีอัตราต่ำกว่าเงินฝากประเภทอื่น

1.2.2 เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ เป็นเงินฝากที่สมาชิกจะฝากเพิ่มเมื่อใดหรือถอนเมื่อใดก็ได้ แต่มีเงินฝากออมทรัพย์พิเศษบางประเภทจะฝากและถอนได้ตามที่สหกรณ์นั้นๆ กำหนด แต่การถอนสามารถถอนได้เดือนละ 1 ครั้ง โดยไม่เสียค่าธรรมเนียม ซึ่งจะกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าเงินฝากออมทรัพย์

1.2.3 เงินฝากประจำ ซึ่งจะกำหนดระยะเวลาไว้ 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี อัตราดอกเบี้ยมักถูกกำหนดในอัตราที่สูงกว่าเงินฝากประเภทอื่น และดอกเบี้ยที่ได้รับจะต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1.3 เงินกู้ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1.3.1 เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน เป็นเงินกู้ระยะสั้น หรือบางทีเรียกว่าเงินกู้ไม่มีหลักประกัน เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

1.3.2 เงินกู้สามัญ เป็นเงินกู้ระยะปานกลาง บางทีเรียกว่า “เงินกู้ที่มีหลักประกัน” การกำหนดวงเงินกู้มักกำหนดไว้ในลักษณะของจำนวนเงินที่เป็นกี่เท่าของเงินได้ รายเดือนรวมกับเงินค่าหุ้นที่ชำระแล้ว ระยะเวลาที่ใช้กู้ส่วนใหญ่จะพิจารณาตามความเหมาะสม

1.3.3 เงินกู้พิเศษ เป็นเงินกู้ระยะยาวเพื่อส่งเสริมฐานะความมั่นคงหรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์นอกวงแก่สมาชิก หลักประกันเงินกู้ อาจใช้บุคคลที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ ถ้าประกันร่วมกับหลักทรัพย์ค้ำประกัน หรือใช้อสังหาริมทรัพย์ปลอดจำนองเป็นหลักประกันตามแต่สหกรณ์จะเห็นสมควร

3. สหกรณ์บริการ

สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ โดยมีประชาชนไม่น้อยกว่า 10 คน ที่มีอาชีพอย่างเดียวกัน ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องเดียวกันรวมตัวกันโดย ยึดหลักการประหยัด การช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ รวมทั้งการส่งเสริมให้เกิดความ มั่นคงในอาชีพต่อไป

4. สหกรณ์ร้านค้า

สหกรณ์ที่มีผู้บริโภครวมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อจัดหาสินค้า เครื่องอุปโภคบริโภคมาจำหน่าย แก่สมาชิกและบุคคลทั่วไป โดยจดทะเบียนตามกฎหมายสหกรณ์ มีสภาพเป็นนิติบุคคล ซึ่งสมาชิก ผู้ถือหุ้นทุกคนเป็นเจ้าของ สมาชิกลงทุนร่วมกันในสหกรณ์ด้วยความสมัครใจเพื่อแก้ไขความ เดือดร้อนในการซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคและเพื่อผดุงฐานะทางเศรษฐกิจของตนและหมู่คณะ

5. สหกรณ์นิคม

สหกรณ์การเกษตรในรูปแบบหนึ่ง ที่มีการดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินให้ ราษฎร การจัดสร้างปัจจัยพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ที่อยู่อาศัยควบคู่ไปกับการ ดำเนินการจัดหาสินเชื่อ ปัจจัยการผลิตและสิ่งของที่จำเป็น การแปรรูปการเกษตร การส่งเสริม อาชีพ รวมทั้งกิจการให้บริการสาธารณูปโภคแก่สมาชิก

6. สหกรณ์ประมง

สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ชาวประมง เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการประกอบ อาชีพ ซึ่งชาวประมงแต่ละคนไม่สามารถแก้ไขให้ลุล่วงไปได้ตามลำพัง บุคคลเหล่านี้จึงรวมกัน โดยยึดหลักการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

7. สหกรณ์เครดิตยูเนียน

สหกรณ์อเนกประสงค์ ตั้งขึ้นโดยความสมัครใจของสมาชิกที่อยู่ในวงสัมพันธ์ เดียวกัน เช่น อาศัยในชุมชนเดียวกัน ประกอบอาชีพเดียวกัน หรือในสถานที่เดียวกัน หรือมี กิจกรรมร่วมกันเพื่อการรู้จักช่วยเหลือตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นให้สมาชิกประหยัดและออม เพื่อการรู้จักช่วยตนเองเป็นเบื้องต้นและเป็นพื้นฐาน ในการสร้างความมั่นคงแก่ตนเองและ ครอบครัว

2.2 แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อการดำเนิน แผนงาน โครงการขององค์กร ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความเสียหายหรือส่งผลให้ไม่บรรลุเป้าหมายของ องค์กร เช่น การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน ภัยธรรมชาติ การ

ทฤษฎี ความเสียหายของระบบสื่อสาร เป็นต้น (สำนักพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2553)

2.2.1 นิยามการบริหารความเสี่ยงองค์กร

มีผู้ให้คำนิยามจำกัดความของการบริหารความเสี่ยงไว้แตกต่างกัน ดังนี้

COSO (Price Waterhouse Coopers, 2547) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการ ผู้บริหาร และบุคลากรทุกคนในองค์กร เพื่อช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงาน โดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบเพื่อให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กร และสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับ เพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้

Rasid et al (2014) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารความเสี่ยงหมายถึง แนวทางที่สร้างขึ้น เพื่อใช้ในการบริหารความเสี่ยง บางครั้งเรียกว่า เป็นการบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์

Beasley, Clune, Hermanson (2005) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กรอบสำหรับการจัดการความเสี่ยงที่องค์กรต้องเจอ ผู้บริหารต้องตระหนักถึงกลไกเพื่อปรับปรุงการกำกับดูแลกิจการและการบริหารความเสี่ยง

Bowling & Rieger (2005) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารความเสี่ยง หมายถึง การบริหารความเสี่ยงเป็นหนึ่งในองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของกรอบการกำกับดูแลกิจการ การกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ คือ รับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น รวมถึงการตรวจสอบความเสี่ยงด้วยกระบวนการที่เหมาะสม และสร้างความมั่นใจในการบริหารจัดการที่ครอบคลุมของวิธีการจัดการ ความเสี่ยงเหล่านั้น

2.2.2 ประเภทความเสี่ยง

ในการบริหารความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ มีความเสี่ยง 8 ด้าน ที่ต้องคำนึงถึงและบริหารจัดการ ได้แก่ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ/เครดิต ความเสี่ยงด้านผลตอบแทน ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ความเสี่ยงด้านการลงทุน ความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน และความเสี่ยงด้านชื่อเสียง ซึ่งมีคุณลักษณะหลักของความสามารถในการจัดการความเสี่ยงแต่ละประเภท ดังนี้ (สำนักพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2553)

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่สหกรณ์กำหนดแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงาน และการนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก อันส่งผลกระทบต่อรายได้ ทุน การดำเนินงาน หรือการดำรงอยู่ของ

สหกรณ์ ทั้งนี้สามารถพิจารณาความเสี่ยงได้จากปัจจัยของเหตุการณ์ที่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นร่วมกับผลความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

แผนกลยุทธ์ คือ แผนที่แสดงทิศทาง การดำเนินงานและสะท้อนวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายขององค์กร โดยทั่วไปจะมีระยะเวลา 3 - 5 ปี ซึ่งแผนกลยุทธ์ที่เหมาะสมจะต้องมีความชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมาย ยืดหยุ่น และสามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้

แผนดำเนินงาน คือ แผนที่กำหนดกรอบการดำเนินงานโดยรวมขององค์กร เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามแผนกลยุทธ์ข้างต้น และเป็นแนวทางให้แก่หน่วยงานต่างๆ ในการกำหนดแผนปฏิบัติการ โดยทั่วไปจะเป็นแผนระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี ประกอบด้วย เป้าหมาย ผลกำไร หน้าที่ความรับผิดชอบ ปริมาณทรัพยากรที่ใช้ กรอบเวลาการดำเนินงาน และเกณฑ์ในการติดตามผลปฏิบัติงาน ซึ่งควรสอดคล้องกับงบประมาณขององค์กรด้วย

แหล่งที่มาของความเสี่ยงด้านกลยุทธ์จำแนกได้เป็น 2 ประเภทหลักด้วยกัน คือ ปัจจัยความเสี่ยงภายนอก และปัจจัยความเสี่ยงภายใน

ปัจจัยความเสี่ยงความนอก หมายถึง ปัจจัยภายนอกที่สหกรณ์ควบคุมได้ยาก หรือไม่สามารควบคุมได้ อันส่งผลกระทบต่อหรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายปัจจัยดังกล่าว ได้แก่ ภาวะการแข่งขัน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของกลุ่มลูกค้าเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และข้อกำหนดของทางการ เป็นต้น

ปัจจัยความเสี่ยงภายใน หมายถึง ปัจจัยภายในที่สหกรณ์สามารถควบคุมได้ แต่สามารถส่งผลกระทบต่อหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งได้แก่ โครงสร้างองค์กร กระบวนการและวิธีปฏิบัติงาน ความเพียงพอและคุณภาพของบุคลากร ความเพียงพอของข้อมูล และเทคโนโลยีที่รองรับการทำงานของสหกรณ์ เป็นต้น

2. ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ/เครดิต หมายถึง ความเสี่ยงในปัจจุบันหรือภายในหน้าที่มีต่อรายได้และส่วนทุนของสหกรณ์ อันเกิดจากการที่ผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้ตามเงื่อนไขและ/หรือข้อตกลงในสัญญาความเสี่ยงสินเชื่อคงอยู่ในทุกกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนหรือการให้กู้ยืมที่คาดหวังการได้รับเงินกู้ยืมหรือเงินลงทุนกลับคืน

คณะกรรมการดำเนินการควรมีการกำหนดการจัดการสินเชื่อครอบคลุมเป้าหมายและวัตถุประสงค์เชิงกว้างของกิจกรรมการอำนวยสินเชื่อ โดยมีสาระครอบคลุม

1. ความสำคัญของธุรกิจการอำนวยสินเชื่อที่มีต่อสหกรณ์

1.1 การพิจารณาสินเชื่อทั้งหมดในบริบทของการให้กู้แก่สมาชิกที่มีความน่าเชื่อถือทางเครดิตในอัตราที่สมเหตุสมผลต่อสหกรณ์ และในกรอบการปกป้องสิทธิทั้งหมดของสหกรณ์

1.2 การพิจารณาคืนบางส่วนจากรายได้จากสินเชื่อให้แก่สมาชิกผู้กู้ที่เหมาะสม

1.3 การจัดการพอร์ตสินเชื่อให้มีการกระจายตัวมากเท่าที่จะเป็นไปได้เพื่อกระจายความเสี่ยง

1.4 การให้คำอธิบายอย่างครบถ้วนเรื่องข้อกำหนดและเงื่อนไขของสัญญาแก่ผู้กู้ ก่อนการลงนามในสัญญา

1.5 การจัดให้สัญญาสินเชื่อและเอกสารหลักประกันต่างๆ ประกอบด้วยข้อความที่กระชับชัดเจนของระยะเวลาและเงื่อนไข รวมถึงค่าธรรมเนียมและค่าปรับ

2.1 กระบวนการอนุมัติสินเชื่อและการจ่ายเงิน

2.1.1 ควรมีการจัดทำผังทางเดินมาตรฐานของกระบวนการสินเชื่อ พร้อมระบุบุคคลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอน และบันทึกลงในขั้นตอนการปฏิบัติงาน

2.1.2 บุคคลหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่อนุมัติสินเชื่อไม่ควรเป็นบุคคลหรือหน่วยงานเดียวกันกับที่ทำหน้าที่ลงบัญชี

2.1.3 บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบอำนาจในการอนุมัติสินเชื่อ ไม่ควรได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการดำเนินการในการจ่ายเงินแต่เพียงผู้เดียว

2.1.4 กรณีที่มีหลักประกัน เรื่องหลักประกันควรได้รับการดำเนินการแล้วเสร็จ ก่อนที่เงินจะถูกจ่ายออก

2.2 การวิเคราะห์และการตรวจเช็คเครดิต

ข้อมูลพื้นฐาน 3 เรื่อง ที่ควรได้รับการตรวจสอบอยู่เสมอคือตัวตนของผู้กู้ อาชีพและรายได้ และรายละเอียดทางการเงินของผู้กู้

2.2.1 กรณีสินเชื่อบุคคล ควรพิจารณา

2.2.1.1 ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ประวัติการกู้ยืมก่อนหน้านี้ และบุคคลอ้างอิง

2.2.1.2 รายงานข้อมูลเครดิตจากเครดิตบูโร

2.2.1.3 สถานะการพักอาศัยและการถือครอง

2.2.1.4 สถานะการจ้าง

2.2.1.5 ปริมาณและความมีเสถียรภาพของรายได้ทั้งผู้กู้และคู่สมรส

2.2.1.6 เกณฑ์การทดสอบทางการเงินและเงื่อนไขขั้นต่ำที่ยอมรับได้

2.2.2 กรณีสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย นอกเหนือจากที่พิจารณาในกรณีสินเชื่อบุคคล ควรพิจารณาเพิ่มเติม

2.2.2.1 การตรวจสอบคุณภาพของอสังหาริมทรัพย์ การประเมินราคา และสัญญาซื้อขาย

2.2.2.2 เกณฑ์การทดสอบทางการเงินและเงื่อนไขที่ยอมรับได้

2.3 หลักประกัน

2.3.1 ในการกำหนดหลักประกัน ปัจจัยวิเคราะห์ที่ควรคำนึงถึงได้แก่ ส่วนทุน กระแสเงินสด และเทอมของสัญญา

2.3.2 หลักประกันต่างๆ ควรเก็บรักษาแยกกับสินทรัพย์ของสหกรณ์ และมีระบบบันทึกดูแลตลอดเวลา

2.3.3 กรณีการเลือกให้ผู้ประเมินภายนอก ควรมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับคุณสมบัติและเกณฑ์การพิจารณาเลือกผู้ ตลอดจนจัดทำบัญชีรายชื่อที่ได้รับการอนุมัติ

2.3.4 เพิ่มหลักประกันสำหรับสินเชื่อที่อยู่อาศัย อย่างน้อยควรประกอบด้วย เอกสารที่เป็นทางการของที่อยู่อาศัย รายงานการประเมินราคาทรัพย์สิน การสลักหลังสัญญาประกัน ออคคิภัย เป็นต้น

2.3.5 กรณีใช้เงินฝากค้ำประกัน หากเป็นเงินฝากภายในสหกรณ์ ควรระบบที่ระบุถึงสัดส่วนที่ถูกใช้ หากเป็นเงินฝากภายนอกสหกรณ์ ควรมีจดหมายยืนยันไปที่สถาบันการเงินนั้นๆ

2.3.6 กรณีใช้บุคคลค้ำประกัน ควรคำนึงถึงความน่าเชื่อถือของผู้ค้ำ การมีพยานรับรู้การลงชื่อในฐานะผู้ค้ำและการที่ผู้ค้ำรับทราบเงื่อนไขต่างๆ ของสัญญาเงินกู้ เช่น การผิดนัดชำระหนี้ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของสัญญา

3. ความเสี่ยงด้านผลตอบแทน หมายถึง ความเสี่ยงในปัจจุบันหรือในอนาคตที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยตลาด เช่น อัตราดอกเบี้ย ราคาตลาดของหลักทรัพย์ เป็นต้น อาจส่งผลให้ผลตอบแทนหรือดอกเบี้ยรับสุทธิจากสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินในงบแสดงฐานะการเงินลดลงหรืออาจทำให้ตัวสินทรัพย์เองในงบแสดงฐานะการเงินมีมูลค่าลดลง จนส่งผลกระทบต่อรายได้สุทธิหรือมูลค่าส่วนทุนของสหกรณ์

3.1 หลักในการจัดการ

3.1.1 การปฏิบัติงานของสหกรณ์ ต้องเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์และกฎเกณฑ์ ข้อกำหนดของทางการ

3.1.2 สหกรณ์ต้องสามารถรักษาเสถียรภาพของส่วนต่างระหว่างดอกเบี้ยจ่ายของเงินฝากจากสมาชิก และดอกเบี้ยรับจากสินเชื่อที่ให้แก่สมาชิก ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายการดำเนินการของสหกรณ์ในระยะปานกลางถึงระยะยาว

3.1.3 สหกรณ์ต้องสามารถควบคุมระดับความเสี่ยงของผลตอบแทนจากเงินลงทุนไม่ให้ลดลง (หรือเกิดผลขาดทุน) จนมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานโดยรวมหรือต่อส่วนทุนเรือนหุ้นของสมาชิกสหกรณ์

3.1.4 สหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการ และฝ่ายจัดการระดับบริหารต้องสามารถรับรู้ถึง โครงสร้าง เหตุปัจจัย และสถานะความเสี่ยงด้านผลตอบแทนของสหกรณ์ และสามารถกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานเพื่อจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับ (ต่ำ) สอดคล้องกับเป้าหมายของสหกรณ์

3.2 การจัดโครงสร้างพื้นฐานเพื่อบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทน

3.2.1 สหกรณ์ควรกำหนดหลักการ แนวทางการจัดการความเสี่ยงด้านผลตอบแทนไว้ให้เป็นคู่มือหรือระเบียบงาน เพื่อสร้างความเข้าใจและกำหนดการรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายในองค์กรที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 รายละเอียดแนวทางการจัดการความเสี่ยงด้านผลตอบแทนขึ้นอยู่กับปริมาณ ขนาด และระดับความซับซ้อนของกิจกรรมที่แต่ละสหกรณ์ดำเนินอยู่

3.3 แนวทางการจัดการความเสี่ยงด้านผลตอบแทนที่เหมาะสมอาจพิจารณาถึงหลักการเหล่านี้

3.3.1 ความรับผิดชอบ อำนาจดำเนินการ อำนาจอนุมัติของฝ่ายบริหาร (คณะกรรมการดำเนินการ) ฝ่ายจัดการ (คณะกรรมการอำนวยการและผู้ปฏิบัติงาน)

3.3.2 แนวทางการอนุมัตินโยบายการลงทุน

3.3.3 กระบวนการขั้นตอนในการวัด ติดตาม และควบคุม ระดับความเสี่ยงด้านผลตอบแทนทั้งด้านอัตราดอกเบี้ยและด้านการลงทุน

3.3.4 ลักษณะของเพดานความเสี่ยงด้านวงเงิน (Risk Limit) ควบคุมความเสี่ยงด้านผลตอบแทนทั้งหมด

3.3.5 แนวทางการทดสอบผลกระทบ หากเกิดภาวะวิกฤต (Stress Test) สำหรับสหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่ และลักษณะธุรกิจที่ซับซ้อน

4. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง หมายถึง ความเสี่ยงในปัจจุบันหรือในอนาคตที่สหกรณ์อาจไม่สามารถจัดหาเงินสด เพื่อชำระภาระผูกพันเมื่อถึงกำหนด และรวมไปถึงเพื่อรองรับการขยายตัวของสินทรัพย์ (สินเชื่อ) ตามการดำเนินกิจกรรมปกติการจัดการสภาพคล่องมี 2 มุมมอง

ด้วยกัน คือ มุมมองที่หนึ่ง ได้แก่ การจัดหาและระดมเงินเพิ่มจากสมาชิก และบุคคลหรือสถาบันภายนอก มุมมองที่สอง ได้แก่ ความสอดคล้องของการจัดโครงสร้างการครบกำหนดของหนี้สิน และสินทรัพย์ในงบดุล

4.1 หลักในการจัดการ

4.1.1 การปฏิบัติงานของสหกรณ์ต้องไปตามระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์ และกฎเกณฑ์ข้อบังคับของทางการ

4.1.2 สหกรณ์ต้องมีความพร้อมและสามารถจัดหาสภาพคล่องเพื่อชำระหนี้สินและภาระผูกพันที่ครบกำหนดได้ ด้วยความราบรื่นและด้วยต้นทุนที่เหมาะสม ที่ยอมรับได้ในทุกสถานการณ์

4.1.3 ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องสามารถรับรู้ถึงโครงสร้าง เหตุปัจจัย และสถานะความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์ และมีการกำหนดการรับมือหรือลดความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

4.1.4 สหกรณ์ต้องมีการวางแผนการจัดหาสภาพคล่อง โดยการประมาณหรือคาดการณ์ความต้องการกระแสเงินสดตามสถานการณ์ที่น่าจะเกิดขึ้นอย่างมีระเบียบแบบแผนและเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

4.2 การจัดโครงสร้างพื้นฐานเพื่อบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

4.2.1 สหกรณ์ควรจัดให้มีระบบงานหรือคู่มือสำหรับการบริหารสภาพคล่องประจำวัน เพื่อสร้างความเข้าใจและกำหนดการรับมือหรือลดความเสี่ยงของแต่ละฝ่ายงานในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสภาพคล่อง เช่น ภารกิจในการสื่อสารข้อมูลการรับ-จ่ายเงินสดที่เกิดจากกิจกรรมของฝ่ายตนกับฝ่ายงานที่มีหน้าที่บริหารสภาพคล่อง

4.2.2 คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์มีหน้าที่อนุมัติ นโยบายและกลยุทธ์ใหม่ที่มีนัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสภาพคล่องหรือการจัดการเงินทุนของสหกรณ์ เช่น แผนโครงการระดมเงินแบบใหม่ แผนการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินหรือแหล่งเงินภายนอกระบบสหกรณ์

4.2.3 สหกรณ์ควรจัดให้มีการทำแผนระดมเงินและจัดการสภาพคล่อง ให้เป็นส่วนหนึ่งของแผนดำเนินงานประจำปี

5. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ หมายถึง ความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากการขาดการกำกับดูแลกิจการที่ดีหรือขาดธรรมาภิบาลในองค์กร และขาดการควบคุมที่ดี โดยอาจเกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิบัติงานภายใน คน ระบบงาน หรือเหตุการณ์ภายนอก และส่งผลกระทบต่อรายได้หรือความอยู่รอดของสหกรณ์

ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ สามารถจำแนกได้ตามชนิดของเหตุปัจจัย ตัวอย่างเช่น ความเสี่ยงจากการทุจริตจากภายในหรือภายนอก ความเสี่ยงจากการจ้างงานหรือความปลอดภัยในที่ทำงาน ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของทรัพย์สิน ความเสี่ยงจากการขัดข้องและหยุดชะงักของระบบงานและระบบคอมพิวเตอร์ ความเสี่ยงจากกระบวนการทำงาน เป็นต้น

6. ความเสี่ยงด้านการลงทุน หมายถึง ความเสี่ยงปัจจุบันหรือในภายหน้าที่มีต่อรายได้ และส่วนทุนของสหกรณ์ อันเกิดจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาอันเนื่องมาจากการด้อยความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ออก ผู้ค้ำประกัน ของผลิตภัณฑ์การลงทุนที่สหกรณ์ถืออยู่ในพอร์ตลงทุน (หรือองค์ประกอบการลงทุนทั้งหมดของสหกรณ์) หรือของคู่ค้าในกรณีที่ทำการซื้อขายล่วงหน้า ซึ่งส่วนนี้ถือเป็นความเสี่ยงด้านเครดิต นอกจากนี้ ความเสี่ยงด้านลงทุนยังรวมถึงความเสี่ยงด้านตลาดที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในปัจจัยตลาด ได้แก่ ราคาหรืออัตราดอกเบี้ยของผลิตภัณฑ์ การลงทุนที่ทำให้เกิดการด้อยค่าของสินทรัพย์ในพอร์ตลงทุน จะเดียวกัน ความเสี่ยงอื่นๆ เช่น ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่เกิดจากการผิดพลาดในการส่งมอบและชำระราคา ถือเป็นส่วนหนึ่งด้านการลงทุนด้วย

ธุรกรรมการลงทุนเป็นกิจกรรมหลักที่สำคัญของสหกรณ์ทุกประเภทนอกเหนือจากธุรกรรมสินเชื่อ เนื่องจากการประกอบธุรกรรมการระดมเงินทุน เงินกู้ เงินฝากประเภทต่างๆ อย่างต่อเนื่อง สหกรณ์จึงมีหน้าที่นำเงินนี้ไปทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อนำผลที่ได้ไปกระจายแก่สมาชิก และนำไปใช้ในการสนับสนุนสมาชิกตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ของแต่ละสหกรณ์ ทั้งนี้ การปล่อยสินเชื่อและการลงทุนจะต้องทำอย่างระมัดระวัง เพื่อให้ได้ผลประโยชน์สูงสุดโดยมีความเสี่ยงที่จะสูญเสียด้านหรือผลประโยชน์ที่ควรได้น้อยที่สุด ดังนั้น การจัดการความเสี่ยงด้านลงทุนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับกิจการสหกรณ์

การจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนเป็นการควบคุมความเสี่ยงในทุกขั้นตอนของกระบวนการลงทุนตั้งแต่ต้นจนจบ (End-to-Ent Process) จะทำให้องค์กรสามารถรู้จักประเมิน ควบคุม และป้องกันความเสี่ยงด้านการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนที่สมเหตุสมผลและเป็นไปตามเป้าหมาย

7. ความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หมายถึง ความเสี่ยงอันเกิดจากการที่สหกรณ์ไม่รายงานการทำธุรกรรมและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทำธุรกรรมตามข้อกำหนดตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 รวมถึงหน้าที่และการปฏิบัติของบุคลากรของสหกรณ์ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายด้านนี้กำหนด ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ที่ดีต่อลูกค้า ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือของสหกรณ์ และทำให้ชื่อเสียงและสถานภาพของสหกรณ์ถูกทำลายลง

8. ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง หมายถึง ความเสี่ยงที่ชื่อเสียงของสหกรณ์จะเสียหายจากเหตุการณ์ด้านชื่อเสียง ตามที่ได้สะท้อนจากการเปิดเผยเชิงลบเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ การปฏิบัติ หรือฐานะทางการเงินของสหกรณ์ การเปิดเผยเชิงลบเหล่านี้ ไม่ว่าจะจริงหรือไม่ อาจทำลายความเชื่อมั่นของสาธารณะที่มีต่อสหกรณ์ ส่งผลให้เกิดการฟ้องร้องที่มีค่าใช้จ่ายสูง และนำไปสู่การเสื่อมของฐานลูกค้า ธุรกิจและรายได้

เหตุการณ์ด้านชื่อเสียง หมายถึง การกระทำ เหตุการณ์ หรือสภาพแวดล้อมที่สัมพันธ์กับสหกรณ์ ซึ่งเหนี่ยวนำหรือมีแนวโน้มที่จะเหนี่ยวนำให้เกิดความเสี่ยงด้านชื่อเสียงของสหกรณ์

ชื่อเสียง หมายถึง มุมมอง ความคิดเห็น และความเชื่อมั่นที่ผู้มีส่วนได้เสียกับสหกรณ์ต่อสหกรณ์ อันเป็นผลมาจากประสบการณ์หรือความคาดหวังในตัวสหกรณ์

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน หมายถึง ผลลัพธ์การดำเนินการขององค์กร ซึ่งเป็นส่วนที่มีความสำคัญเนื่องจากเป็นตัวสะท้อนความสำเร็จที่แท้จริงขององค์กร โดยมีเครื่องมือวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

ลักษณะของการวัดผลการดำเนินงาน

1. การวัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ด้านการเงิน

กรอบแนวคิดใหม่เกี่ยวกับระบบการวัดผลการดำเนินงานขององค์กร เรียกว่า Balanced Scorecard หรือ BSC ระบบการวัดดังกล่าวได้ให้ความสำคัญกับการวัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ด้านการเงิน และทำให้องค์กรสามารถเพิ่มน้ำหนักหรือความสำคัญกับมิติด้านลูกค้าและมิติด้านกระบวนการต่างๆ ภายในองค์กรเข้าไปในระบบการวัดผลการดำเนินงานขององค์กร

BSC เป็นเครื่องมือทางการจัดการสมัยใหม่ ที่มีจุดเริ่มต้นจาก Professor Robert Kaplan อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย Harvard และ Dr. David Norton ที่ปรึกษาทางด้านการจัดการ ซึ่งได้ศึกษาถึงสาเหตุของการที่ตลาดหุ้นอเมริกาประสบปัญหาในปี 1987 และได้พบว่าองค์กรส่วนใหญ่ในขณะนั้น นิยมใช้แต่การวัดผลทางด้านการเงินเป็นหลัก ซึ่งมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น การวัดผลด้านการเงินแสดงให้เห็นเฉพาะสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีต และไม่สามารถวัดสินทรัพย์ที่ไม่สามารถจับต้องได้ ซึ่งจะทำให้ส่งผลทางการแข่งขันในระยะยาว ทั้งสองจึงได้เสนอแนวคิดในเรื่องของการประเมินผลองค์กร โดยแทนที่จะพิจารณาเฉพาะตัวชี้วัดทางการเงินแต่เพียงอย่างเดียว ทั้งสองเสนอว่า องค์กรควรใช้ระบบการวัดผลที่มีคุณภาพมากขึ้น

กัทญาภรณ์ การบรรจง (2555 อ้างถึง Sanchez and Canizares (2007)) ได้กล่าวไว้ว่า BSC เป็นระบบการวัดผลการดำเนินงานอย่างหนึ่ง ซึ่งเสนอกรอบแนวคิดในการพรรณนาเกี่ยวกับกลยุทธ์

สำหรับสร้างคุณค่าจากสินทรัพย์ทั้งสองอย่าง คือ สินทรัพย์ที่จับต้องได้และสินทรัพย์ที่จับต้องไม่ได้ BSC ไม่ได้เป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้นสำหรับวัตถุประสงค์ทางปัญญาขององค์กร โดยเฉพาะ แต่ได้พยายามที่จะทำให้เป็นระบบการบริหารจัดการขององค์กรและมีการวัดผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้น

2. การวัดผลการดำเนินงานด้านการเงิน

การวัดผลการดำเนินงานด้านการเงิน หมายถึง ผลลัพธ์ของการบริหารทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการทำกำไร รายได้จากการบริการให้สินเชื่อ ความสามารถในการระดมเงินฝาก ความมีประสิทธิภาพในการบริหารต้นทุนการดำเนินงาน และความสามารถของความสามารถของเสถียรภาพทางการเงิน ซึ่งพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

1. สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratio) พิจารณาจากอัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio) - สินทรัพย์หมุนเวียน/หนี้สินหมุนเวียน อัตราส่วนนี้ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น ถ้าอัตราส่วนมีค่าสูงแสดงว่า สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนที่ประกอบไปด้วย เงินสด ลูกหนี้ และสินค้าคงเหลือ มากกว่า หนี้ระยะสั้น ทำให้สภาพคล่องในการชำระหนี้ระยะสั้น มีค่อนข้างมาก

2. ความสามารถในการทำกำไร (Profitability ratio) พิจารณาจากกำไรสุทธิ (Net Profit Margin) เท่ากับ กำไรสุทธิ (Net Profit) / รายได้ (Revenue) อัตราส่วนนี้ใช้วัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ในการทำกำไร ถ้าอัตราส่วนมีค่าสูง แสดงว่า สหกรณ์มีการทำกำไรได้ดี

3. ความสามารถในการบริหารจัดการ / คุณภาพสินทรัพย์ (Efficiency ratio) พิจารณาจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (Return of Assets) = กำไรสุทธิ (Net Profit) / สินทรัพย์รวม (Total Assets) อัตราส่วนนี้ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรของสินทรัพย์ทั้งหมด ที่ธุรกิจใช้ในการดำเนินงานว่า ให้ผลตอบแทนจากการดำเนินงานได้มากน้อยเพียงใด ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่าสูงแสดงถึง การใช้สินทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานสหกรณ์ โดยทั่วไปสหกรณ์พิจารณาผลการดำเนินงานดังต่อไปนี้

ผลการดำเนินงานด้านสมาชิก หมายถึง ผลลัพธ์ของการให้บริการลูกค้าหรือผู้รับบริการที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของการพัฒนาสมาชิกให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสหกรณ์ ประสิทธิภาพของการบริการทางการเงินต่อความต้องการของสมาชิก การสร้างความพึงพอใจต่อสมาชิก สหกรณ์ และการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์

ผลการดำเนินงานด้านกระบวนการภายใน หมายถึง ผลลัพธ์ของการบริหารจัดการภายในสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของการพัฒนาการบริหารจัดการสหกรณ์ตามแผนกลยุทธ์ กระบวนการให้บริการสมาชิก ความมีประสิทธิภาพของนวัตกรรมการบริหารและการ

ให้บริการ ประสิทธิภาพของการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงาน และความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศของสมาชิก

ผลการดำเนินงานด้านการเรียนรู้และพัฒนา หมายถึง ผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับทักษะและความรู้ความสามารถในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ความผูกพันของเจ้าหน้าที่ต่อสหกรณ์ ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ที่มีต่องาน ความสำเร็จของเจ้าหน้าที่ในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน และความสามารถของเจ้าหน้าที่ ในการพัฒนาความรู้และความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิระนุช สีนทวิ (2555) ได้ศึกษาการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตพื้นที่สหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีตัวแปรอิสระ คือ การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อ การบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทน การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ และตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน T-test F-test วิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารความเสี่ยงโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก โดยเรียงลำดับสูงสุดจากมากไปหาน้อย คือ การบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ผู้บริหารสหกรณ์ให้ความสำคัญในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อแก่สมาชิก โดยผ่านการพิจารณาอนุมัติทุกครั้ง ให้ความสำคัญในการกำหนดประเภทสินเชื่อ วงเงินสูงสุดต่อราย จำนวนหลักประกันและการค้ำประกัน การบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทน ผู้บริหารสหกรณ์ให้ความสำคัญในการพิจารณาในการกำหนดแผน โครงการระดมเงินทุน แผนการกู้ยืมจากสถาบันการเงินที่ต้องการเงินทุนจากสหกรณ์ รวมถึงอัตราดอกเบี้ยและผลตอบแทนที่จะได้รับ การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ผู้บริหารสหกรณ์ให้ความสำคัญในการกำหนดระเบียบงานหรือคู่มือในการปฏิบัติเกี่ยวกับการรับ - จ่ายเงินสด วงเงินในการปฏิบัติงานประจำวัน และให้ความสนใจในการติดตามและรายงานความต้องการกระแสเงินสดสุทธิและสถานะเงินสดประจำวันและเงินฝากในบัญชีของสหกรณ์

นิลรัตน์ เพ็ญนคร (2555) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อของสถาบันการเงิน กรณีศึกษาเปรียบเทียบระหว่างธนาคารพาณิชย์ กับสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยมีตัวแปรอิสระ คือ การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และตัวแปรตาม คือ การบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ การบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์ ผลการวิจัยพบว่า อัตราส่วนหนี้สุทธิต่อเงินให้สินเชื่อ และอัตราส่วนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้

สินเชื่อ ธนาคารพาณิชย์มีความเสี่ยงสูงกว่าสหกรณ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากธนาคารพาณิชย์มีการให้สินเชื่อกับบุคคลทั่วไปและนิติบุคคลที่หลากหลาย ถึงแม้จะมีเครื่องมือในการมาช่วยในการประเมินความเสี่ยงแต่ก็ถูกจำกัดโดยความถูกต้องของเอกสารที่ใช้ในการประกอบการกู้ที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงด้วย ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์จะได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงเพื่อใช้ในการพิจารณาการให้เงินกู้แก่สมาชิกมากกว่า เพราะ เป็นแหล่งข้อมูลของสมาชิกที่อยู่ภายในหน่วยงาน แต่อัตราส่วนทุนสำรองต่อเงินให้สินเชื่อและอัตราส่วนการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อ สหกรณ์มีทุนสำรองต่อการป้องกันความสูญเสียกว่าธนาคารพาณิชย์ รวมถึงการขยายตัวจากให้สินเชื่อ สหกรณ์ออมทรัพย์มีการขยายตัวมากกว่าเช่นกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสหกรณ์มีอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ต่ำกว่าธนาคารพาณิชย์ เพราะอัตราดอกเบี้ยเป็นตัวแปรสำคัญในการเปลี่ยนแปลงธุรกิจสินเชื่อ

วรรษพร ผิวดี (2555) ได้ศึกษาการจัดการความเสี่ยงของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทจังหวัดกระบี่ โดยมีตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยสำคัญปรากฏการณ์ความเสี่ยง และตัวแปรตาม คือ ผลลัพธ์การประยุกต์ใช้กับธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ความคงอยู่อย่างยั่งยืนของโรงแรมและรีสอร์ท โดยการสัมภาษณ์เจ้าของหรือผู้บริหารธุรกิจโรงแรมรีสอร์ท จังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาทางด้านการเมืองในประเทศ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวไม่เลือกเดินทางมาประเทศไทย ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ทำให้ภาคการท่องเที่ยวของไทยต้องชะลอตัวในบางช่วงเวลา การก่อการร้าย เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่สงบภายในประเทศ ภัยธรรมชาติ และความผันผวนของปัจจัยในตลาดโลก อาทิ สภาวะเศรษฐกิจ สังคม และความเคลื่อนไหวทางการเมืองในต่างประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทจังหวัดกระบี่ ดังนั้นการบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนสำคัญในการแก้ไขบริหารจัดการ ต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านกลยุทธ์ทางการตลาด และการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยหน่วยงานทุกหน่วยจะต้องร่วมมือกันระบุนปัจจัยความเสี่ยงมีอาจจะเกิดขึ้นและร่วมมือกันหาแนวทางหรือมาตรการในการป้องกัน หรือลดความเสียหายจากความเสี่ยงดังกล่าว อีกทั้งฝ่ายตรวจสอบภายในและหน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องร่วมกันติดตามและประเมินความเสี่ยงเป็นระยะ

ลีลาศ คุณฟอง (2558) ได้ศึกษากระบวนการบริหารความเสี่ยงตามกรอบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรตามกรอบแนวคิด COSO-ERM กรณีศึกษา : บริษัท เด สเต โค (เอเชีย) จำกัด โดยมีตัวแปรอิสระ คือ แนวทางการบริหารความเสี่ยงกรอบแนวคิดของ COSO-ERM และตัวแปรตาม คือ กระบวนการบริหารความเสี่ยงของบริษัท เด สเต โค (เอเชีย) จำกัด เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ กรอบแนวคิดของ COSO-ERM ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการบริหารความเสี่ยงของบริษัท เด สเต โค (เอเชีย) จำกัด มีความสอดคล้องและคล้ายคลึงกับแนวทางของ COSO-ERM อยู่

ในระดับที่ดี ซึ่งพบเพียงบางปัจจัยที่ต้องปรับปรุงให้เหมาะสม ได้แก่ ต้องมีการจัดทำคู่มือการบริหารความเสี่ยงทั้งภายนอกและภายใน นโยบายการเงินต้องมีความชัดเจนในด้านการประเมินความเสี่ยงจากสภาวะการเมือง อัตราแลกเปลี่ยน และการมองหาเงินทุนสำรอง ในด้านความถี่ของครั้งต้องมั่นใจว่า พนักงานทุกระดับมีความรู้ความเข้าใจการบริหารความเสี่ยงอย่างเพียงพอ โดยจะต้องมีการประเมินจากแบบทดสอบหรือการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม และองค์กรควรมีแนวทางที่เหมาะสมในการควบคุมและดูแลอัตราการหมุนเวียนของพนักงานระดับปฏิบัติงานที่เข้าออกสูงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

พรรณทิพย์ ทองแย้ม (2559) ได้ศึกษาการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์เครดิตยูเนียน สาขาจังหวัดเพชรบุรี โดยมีตัวแปรอิสระ คือ การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ด้านสินเชื่อ ด้านผลตอบแทน ด้านสภาพคล่อง ด้านปฏิบัติการ และตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินการสหกรณ์เครดิตยูเนียน สาขาจังหวัดเพชรบุรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์(สหสัมพันธ์)ถดถอยพหุคูณแบบสเต็ปไวส์ ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ผลการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ได้แก่ ด้านปฏิบัติการ ด้านกลยุทธ์ และด้านผลตอบแทน

ระพี อิ่มช้อย (2559) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดปัตตานี โดยมีตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ด้านสินเชื่อ ด้านสภาพคล่อง ด้านปฏิบัติการ และตัวแปรตาม คือ โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบจากความเสียหาย เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ใช้มาตรา Likert Scale ในการวิเคราะห์ระดับการบริหารความเสี่ยง ผลการวิจัยพบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดปัตตานีมีโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ด้านสินเชื่อ ด้านสภาพคล่องโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงด้านปฏิบัติการโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ สำหรับแนวทางการจัดการความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดปัตตานีที่มีสัดส่วนหนี้เสียต่อหนี้คงค้างสูง เปรียบเทียบกับสหกรณ์ที่มีสัดส่วนหนี้เสียต่อหนี้คงค้างต่ำ สำหรับความเสี่ยงแต่ละประเภทโดยส่วนใหญ่ใช้วิธีการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงรองลงมา คือ การลดความเสี่ยง

เต็มศิริ ไกรลาศ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย โดยมีตัวแปรอิสระ คือ การบริหารความเสี่ยง (Enterprise Risk Management : ERM) และตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จในการดำเนินงานด้านตัวเงิน (Financial Performance) ใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุเพื่อพยากรณ์ความสำเร็จการ

ดำเนินงานทางการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์จากการบริหารความเสี่ยง พบว่า ผู้บริหาร สหกรณ์ออมทรัพย์ให้ความสำคัญเห็นในการบริหารความเสี่ยงทั้ง 7 ด้าน คือ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านการตลาด ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง และความเสี่ยงด้านกฎหมายอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยมีการจัดการความเสี่ยงในด้านต่างๆ อยู่ในระดับมาก และ สหกรณ์ออมทรัพย์ใช้การจัดการความเสี่ยงทั้ง 7 ด้าน ในระดับที่ใกล้เคียงกัน

สราวุธ ดวงจันทร์ (2560) ได้ศึกษาระบบการควบคุมภายในที่ดี และธรรมาภิบาลที่มีต่อ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย โดยมีตัวแปรอิสระ คือ ระบบการควบคุม ภายในที่ดี ธรรมาภิบาล และตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงาน ผลการวิจัยพบว่า ระบบการควบคุม ภายในที่ดี ประกอบด้วย ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการ ติดตามและประเมินผล มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย และธรรมาภิบาลประกอบด้วย หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการมอบอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความเสมอภาค มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

พรทิพย์ ผดุงพจน์ (2561) ศึกษาการพัฒนาแบบจำลองสารสนเทศอัจฉริยะสำหรับ การวิเคราะห์ความเสี่ยงของงบการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ด้วยวิธีมาร์คอฟ เช่น มอนติคาร์โล โดยมี ตัวแปรอิสระ คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน เงินลงทุน สภาพคล่องทางการเงิน และตัวแปรตาม คือ ผลลัพธ์การวิเคราะห์ความเสี่ยงของงบการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ แบบจำลองเชิงสถิติด้วยเทคนิคมาร์คอฟ เช่น มินติคาร์โล และไมโครซอฟต์พาวเวอร์บีไอ ผลการวิจัยพบว่า แบบจำลองนี้สามารถพยากรณ์ความเสี่ยงจากงบการเงินได้ถูกต้องระดับมากที่สุด และผลการประเมินในภาพรวมระดับมาก

ณัฐฐา ลอยปลิว และ สมใจ ขุ้ยขุนทอง (2562) ได้ศึกษาการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทน และความเสียหายจากการลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่ม Social Media โดยใช้แบบจำลอง CAPM โดยมีตัวแปรอิสระ คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ อัตราผลตอบแทนของตลาด อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยง และตัวแปรตาม คือ ความเสี่ยงและอัตราผลตอบแทนที่ได้รับของหลักทรัพย์ ค่าเบต้าของหลักทรัพย์ อัตราผลตอบแทนที่ต้องการกับอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังของหลักทรัพย์ เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ โปรแกรม Microsoft Excel ในการประมวลผลข้อมูลของหลักทรัพย์และข้อมูลของตลาดที่เก็บรวบรวมมา โดยนำมาคำนวณหาค่าผลตอบแทนและความเสี่ยงของหลักทรัพย์และตลาด อัตราผลตอบแทนที่คาดหวัง อัตราผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงของหลักทรัพย์ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำ Regression เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ

หลักทรัพย์ ผลการวิจัยพบว่า หลักทรัพย์กลุ่ม Social Media ที่มีอัตราผลตอบแทนที่นักลงทุนคาดหวังต่ำกว่าอัตราผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงมี 2 หลักทรัพย์ คือ TWTR และ FB ตามลำดับ จึงทำให้ทั้ง 2 หลักทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ที่มีราคาต่ำกว่าที่ควรจะเป็น (Undervalued) นักลงทุนควรตัดสินใจลงทุน และพบว่าหลักทรัพย์กลุ่ม Social Media ที่ความเสี่ยงที่เป็นระบบของตลาดเท่ากับ 1 พบว่า มี 2 หลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงกว่าตลาด คือ TWTR และ FB ตามลำดับ และมี 1 หลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำกว่าตลาด คือ หลักทรัพย์ LN

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ได้สรุปสาระสำคัญเป็น ตารางที่ 2.1 สรุปงานวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ระหว่างปี พ.ศ. 2555 - พ.ศ. 2562 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 สรุปงานวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานสหกรณ์ระหว่างปี พ.ศ. 2555 - พ.ศ. 2562

ผู้ศึกษางานวิจัย	ประเด็นที่ศึกษา	ตัวแปร	สถิติ/เครื่องมือที่ใช้	ผลการศึกษา
จิระนุช สินทวี (2555)	การบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ ออมทรัพย์ในเขตพื้นที่สหกรณ์ ออมทรัพย์ในเขตพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	<u>ตัวแปรอิสระ</u> การบริหารความเสี่ยง - ด้านกลยุทธ์ - ด้านสินเชื่อ - ด้านผลตอบแทน - ด้านสภาพคล่อง - ด้านการปฏิบัติการ <u>ตัวแปรตาม</u> ประสิทธิภาพในการ ดำเนินงาน	- ร้อยละ - ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน - T-test - F-test - วิเคราะห์สหสัมพันธ์ แบบ พหุคูณ - วิเคราะห์ความถดถอย แบบ พหุคูณ	การบริหารความเสี่ยงโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับดีมาก โดยเรียงลำดับสูงสุดจาก มาก ไปหาน้อย คือ การบริหารความเสี่ยง ด้านสินเชื่อ ผู้บริหารสหกรณ์ให้ ความสำคัญในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ แก่สมาชิกโดยผ่านการพิจารณาอนุมัติทุก ครั้ง ให้ความสำคัญในการกำหนดประเภท สินเชื่อ วงเงินสูงสุดต่อราย จำนวน หลักประกันและการค้ำประกัน การบริหาร ความเสี่ยงด้านผลตอบแทน ผู้บริหาร สหกรณ์ให้ความสำคัญในการพิจารณาใน การกำหนดแผนโครงการระดมเงินทุน แผนการกู้ยืมจากสถาบันการเงินที่ต้องการ เงินทุนจากสหกรณ์ รวมถึงอัตราดอกเบี้ย และผลตอบแทนที่จะได้รับ การบริหาร

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้ศึกษางานวิจัย	ประเด็นที่ศึกษา	ตัวแปร	สถิติ/เครื่องมือที่ใช้	ผลการศึกษา
				ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ผู้บริหาร สหกรณ์ให้ความสำคัญในการกำหนด ระเบียบงานหรือคู่มือในการปฏิบัติเกี่ยวกับ การรับ - จ่ายเงินสด วงเงินในการ ปฏิบัติงานประจำวัน และให้ความสนใจใน การติดตามและรายงานความต้องการ กระแสเงินสดสุทธิและสถานะ เงินสด ประจำวันและเงินฝากในบัญชีของสหกรณ์
นิลรัตน์ เพ็ญนกร (2555)	การศึกษาเปรียบเทียบการบริหาร ความเสี่ยงด้านสินเชื่อของสถาบัน การเงิน กรณีศึกษาเปรียบเทียบ ระหว่างธนาคารพาณิชย์ กับสหกรณ์ ออมทรัพย์	<u>ตัวแปรอิสระ</u> การวิเคราะห์ อัตราส่วนทาง การเงิน - อัตราส่วนหนี้สูญ สิทธิต่อเงินให้สินเชื่อ	วิเคราะห์อัตราส่วนทาง การเงิน	อัตราส่วนหนี้สูญสิทธิต่อเงินให้สินเชื่อ และอัตราส่วนค่าเผื่อนี้สูงจะสูญต่อเงิน ให้สินเชื่อ ธนาคารพาณิชย์มีความเสี่ยงสูง กว่าสหกรณ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากธนาคาร พาณิชย์มีการให้สินเชื่อกับบุคคลทั่วไปและ นิติบุคคลที่หลากหลาย ถึงแม้จะมีเครื่องมือ ในการมาช่วยในการประเมินความเสี่ยงแต่

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้ศึกษางานวิจัย	ประเด็นที่ศึกษา	ตัวแปร	สถิติ/เครื่องมือที่ใช้	ผลการศึกษา
		- อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้ สงสัยจะสูญต่อเงิน ให้สินเชื่อ - อัตราส่วนทุนสำรอง ต่อเงินให้สินเชื่อ - อัตราส่วนการ ขยายตัวของเงินให้ สินเชื่อ <u>ตัวแปรตาม</u> - การบริหารความ เสี่ยงด้านสินเชื่อของ ธนาคารพาณิชย์ - การบริหารความ เสี่ยงด้านสินเชื่อของ สหกรณ์ออมทรัพย์		ก็ถูกจำกัดโดย ความถูกต้องของเอกสารที่ใช้ ในการประกอบ การกู้ที่ถูกต้องตรงกับความเป็น จริงด้วย ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสหกรณ์ ออมทรัพย์จะได้ข้อมูล ที่ถูกต้องตรงกับ ความเป็นจริงเพื่อใช้ใน การพิจารณาการให้ เงินกู้แก่สมาชิกมากกว่า เพราะ เป็น แหล่งข้อมูลของสมาชิกที่อยู่ภายใน หน่วยงาน แต่อัตราส่วนทุนสำรองต่อเงิน ให้สินเชื่อและอัตราส่วนการขยายตัวของ เงินให้สินเชื่อ สหกรณ์มีทุนสำรองต่อการ ป้องกันความสูญเสียกว่าธนาคารพาณิชย์ รวมถึงการขยายตัวจากการให้สินเชื่อ สหกรณ์ออมทรัพย์มีการขยายตัวมากกว่า เช่นกัน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้ศึกษางานวิจัย	ประเด็นที่ศึกษา	ตัวแปร	สถิติ/เครื่องมือที่ใช้	ผลการศึกษา
วรัญพร ศิวดี (2555)	การศึกษาการจัดการความเสี่ยงของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท จังหวัดกระบี่	<u>ตัวแปรอิสระ</u> ปัจจัยสำคัญ ปรากฏการณ์ ความเสี่ยง <u>ตัวแปรตาม</u> - ผลลัพธ์ การประยุกต์ใช้กับธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท - ความคงอยู่อย่างยั่งยืนของโรงแรมและรีสอร์ท	-ค่าเฉลี่ย -ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ปัญหาทางด้านการเมืองในประเทศ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวไม่เลือกเดินทาง มาประเทศไทย ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ทำให้ภาคการท่องเที่ยวของไทยต้องชะลอตัวในบางช่วงเวลา การก่อ การร้าย เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่สงบภายในประเทศ ภัยธรรมชาติ และความผันผวนของปัจจัยในตลาดโลก อาทิ สภาวะเศรษฐกิจ สังคม และความเคลื่อนไหวทางการเมืองในต่างประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดความเสียดังต่อธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทจังหวัดกระบี่ ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนสำคัญในการแก้ไขบริหารจัดการ ต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้งทางด้าน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้ศึกษางานวิจัย	ประเด็นที่ศึกษา	ตัวแปร	สถิติ/เครื่องมือที่ใช้	ผลการศึกษา
				กลยุทธ์ทางการตลาด และการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยหน่วยงานทุกหน่วยจะต้องร่วมมือกันระบุ ปัจจัยความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นและร่วมมือกันหาแนวทางหรือมาตรการในการป้องกัน หรือลดความเสี่ยงจากความเสี่ยงดังกล่าว อีกทั้งฝ่ายตรวจสอบภายในและหน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องร่วมกันติดตามและประเมินความเสี่ยงเป็นระยะ
ลีลาศ คุณฟอง (2558)	กระบวนการบริหารความเสี่ยงตามกรอบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรตามกรอบแนวคิด COSO-ERM กรณีศึกษา : บริษัท เค สเต (เอเชีย) จำกัด	<u>ตัวแปรอิสระ</u> แนวทางการบริหารความเสี่ยงรอบแนวคิดของ COSO-ERM <u>ตัวแปรตาม</u>	กรอบแนวคิดของ COSO-ERM	กระบวนการบริหารความเสี่ยงของบริษัท เค สเต โค (เอเชีย) จำกัด มีความสอดคล้องและคล้ายคลึงกับแนวทางของ COSO-ERM อยู่ในระดับที่ดี ซึ่งพบเพียงบางปัจจัยที่ต้องปรับปรุงให้เหมาะสม ได้แก่ ต้องมีการจัดทำคู่มือ การบริหารความเสี่ยงทั้ง

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้ศึกษางานวิจัย	ประเด็นที่ศึกษา	ตัวแปร	สถิติ/เครื่องมือที่ใช้	ผลการศึกษา
				<p>ภายนอกและภายใน นโยบายการเงินต้องมีความชัดเจนในด้าน การประเมินความเสี่ยงจากสภาวะการเมือง อัตราแลกเปลี่ยน และการมองเงินทุนสำรอง ในด้านความเสี่ยงองค์กรต้องมั่นใจว่า พนักงานทุกระดับมีความรู้ความเข้าใจการบริหาร ความเสี่ยงอย่างเพียงพอ โดยจะต้องมี การประเมินจากแบบทดสอบ หรือการ จัดกิจกรรมที่เหมาะสม และองค์กรควรมีแนวทางที่เหมาะสมในการควบคุมและดูแลอัตรา การหมุนเวียนของพนักงานระดับปฏิบัติงาน ที่เข้าออกสูงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม</p>

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้ศึกษางานวิจัย	ประเด็นที่ศึกษา	ตัวแปร	สถิติ/เครื่องมือที่ใช้	ผลการศึกษา
พรรณทิพย์ ทองแถม (2559)	การบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ เครดิตยูเนียนสาขาจังหวัดเพชรบุรี	<u>ตัวแปรอิสระ</u> การบริหารความเสี่ยง - ด้านกลยุทธ์ - ด้านสินเชื่อ - ด้านผลตอบแทน - ด้านสภาพคล่อง - ด้านปฏิบัติการ <u>ตัวแปรตาม</u> ผลการดำเนินงาน สหกรณ์เครดิตยูเนียน สาขาจังหวัดเพชรบุรี	- ความถี่ - ร้อยละ - ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน - การวิเคราะห์ (สหสัมพันธ์)ถดถอย พหุคูณแบบสเต็ปไวส์	1) การบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์เครดิต ยูเนียนโดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก 2) ผลการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยง ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนโดยรวมและราย ด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานการ บริหารความเสี่ยงของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ได้แก่ ด้านปฏิบัติการ ด้านกลยุทธ์ และด้าน ผลตอบแทน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้ศึกษางานวิจัย	ประเด็นที่ศึกษา	ตัวแปร	สถิติ/เครื่องมือที่ใช้	ผลการศึกษา
ระพี ยิ้มซ้อย (2559)	แนวทางการบริหารความเสี่ยงของ สหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัด ปัตตานี	<u>ตัวแปรอิสระ</u> ปัจจัยเสี่ยง - ด้านกลยุทธ์ - ด้านสินเชื่อ - ด้านสภาพคล่อง - ด้านปฏิบัติการ <u>ตัวแปรตาม</u> โอกาสที่จะเกิด ความ เสี่ยงและผลกระทบ จาก ความเสี่ยง	- ร้อยละ - Likert Scale - Weight Mean Score	สหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดปัตตานีมี โอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงด้าน กลยุทธ์ ด้านสินเชื่อ ด้านสภาพคล่องโดย รวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนโอกาสและ ผลกระทบของ ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ สำหรับแนวทางการ จัดการความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ใน จังหวัดปัตตานีที่มีสัดส่วนหนี้เสียต่อหนี้คง ค้างสูง เปรียบเทียบกับสหกรณ์ที่มีสัดส่วน หนี้เสียต่อหนี้คงค้างต่ำ สำหรับความเสี่ยง แต่ละประเภทโดยส่วนใหญ่ใช้วิธีการ หลีกเลี่ยงความเสี่ยง รองลงมา คือ การลดความเสี่ยง

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้ศึกษางานวิจัย	ประเด็นที่ศึกษา	ตัวแปร	สถิติ/เครื่องมือที่ใช้	ผลการศึกษา
เต็มศิริ ไกรลาศ (2560)	ความสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย	<u>ตัวแปรอิสระ</u> การบริหารความเสี่ยง (Enterprise Risk Management : ERM) <u>ตัวแปรตาม</u> ความสำเร็จในการดำเนินงานด้านตัวเงิน (Financial Performance)	การวิเคราะห์การถดถอย เชิงพหุ	ผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ให้ความคิดเห็นในการบริหารความเสี่ยงทั้ง 7 ด้าน คือ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านการตลาด ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง และ ความเสี่ยงด้านกฎหมายอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยมีการจัดการความเสี่ยงในด้านต่างๆ อยู่ในระดับมาก และสหกรณ์ออมทรัพย์ใช้การจัดการความเสี่ยงทั้ง 7 ด้าน ในระดับที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้ศึกษางานวิจัย	ประเด็นที่ศึกษา	ตัวแปร	สถิติ/เครื่องมือที่ใช้	ผลการศึกษา
ศราวุธ ดวงจันทร์ (2560)	ระบบการควบคุมภายในที่ดี และ ธรรมาภิบาลที่มีต่อผลการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย	<u>ตัวแปรอิสระ</u> - ระบบการควบคุม ภายในที่ดี - ธรรมาภิบาล <u>ตัวแปรตาม</u> ผลการดำเนินงาน สหกรณ์ - ด้านการเงิน - ด้านสมาชิก - ด้านกระบวนการ ภายในการเรียนรู้และ พัฒนา	- แจกแจงความถี่ - ร้อยละ - ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระบบการควบคุมภายในที่ดี ประกอบด้วย ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านสารสนเทศ และ การสื่อสาร ด้านการติดตามและ ประเมินผล มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการ ดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย และธรรมาภิบาลประกอบด้วย หลัก ประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการ มอบอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม และหลัก ความเสมอภาค มีอิทธิพล เชิงบวกต่อผลการ ดำเนินงานของสหกรณ์ ออมทรัพย์ใน ประเทศไทย

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้ศึกษางานวิจัย	ประเด็นที่ศึกษา	ตัวแปร	สถิติ/เครื่องมือที่ใช้	ผลการศึกษา
พรทิพย์ ผดุงพจน์ (2561)	การพัฒนาแบบจำลองสารสนเทศ อัจฉริยะสำหรับการวิเคราะห์ ความเสี่ยงของงบการเงินสหกรณ์ ออมทรัพย์ด้วยวิธีมาร์คอฟเชน มอนติคาร์โล	<u>ตัวแปรอิสระ</u> - อัตราส่วนหนี้สินต่อ ทุน - เงินลงทุน - สภาพคล่องทาง การเงิน <u>ตัวแปรตาม</u> ผลลัพธ์การวิเคราะห์ ความเสี่ยงของ งบ การเงินสหกรณ์ออม ทรัพย์	- แบบจำลองเชิงสถิติด้วย เทคนิคมาร์คอฟเชน มินติคาร์โล - ไมโครซอฟต์พาวเวอร์บี ไอ	แบบจำลองนี้สามารถพยากรณ์ความเสี่ยง จาก งบการเงินได้ถูกต้องระดับมากที่สุด และ ผลการประเมินในภาพรวมระดับมาก

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ผู้ศึกษางานวิจัย	ประเด็นที่ศึกษา	ตัวแปร	สถิติ/เครื่องมือที่ใช้	ผลการศึกษา
ณัฐฐา ลอยปลิว สมใจ จุ้ยขุนทอง (2562)	การวิเคราะห์อัตรา ผลตอบแทนและ ความเสี่ยงจากการลงทุนใน หลักทรัพย์กลุ่ม Social Media โดยใช้แบบจำลอง CAPM	<u>ตัวแปรอิสระ</u> - อัตราผลตอบแทนของ หลักทรัพย์ - อัตราผลตอบแทนของตลาด - อัตราผลตอบแทนของ หลักทรัพย์ที่ปราศจากความ เสี่ยง <u>ตัวแปรตาม</u> - ความเสี่ยงและอัตรา ผลตอบแทนที่ได้รับของ หลักทรัพย์ - ค่าเบต้าของ หลักทรัพย์ - อัตราผลตอบแทนที่ต้องการ กับอัตราผลตอบแทนที่ คาดหวังของหลักทรัพย์	- อัตราผลตอบแทนที่ ได้รับ - ค่าเบต้า - อัตราผลตอบแทนที่ ต้องการ - อัตราผลตอบแทนที่ คาดหวัง - ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน - Regression	หลักทรัพย์กลุ่ม Social Media ที่มีอัตรา ผลตอบแทนที่นักลงทุนคาดหวังต่ำกว่า อัตราผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงมี 2 หลักทรัพย์ คือ TWTR และ FB ตามลำดับ จึงทำให้ทั้ง 2 หลักทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ที่มี ราคาต่ำกว่า ที่ควรจะเป็น (Undervalued) นักลงทุนควรตัดสินใจลงทุน และพบว่า หลักทรัพย์กลุ่ม Social Media ที่ความเสี่ยง ที่เป็นระบบของตลาดเท่ากับ 1 พบว่า มี 2 หลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงกว่าตลาด คือ TWTR และ FB ตามลำดับ และมี 1 หลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำกว่าตลาด คือ หลักทรัพย์ LN

2.5 สมมติฐานในการวิจัย

จากการทบทวน แนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่างๆ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การจัดการความเสี่ยงที่สำคัญของสหกรณ์ คือ (1) ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (1) ความเสี่ยงด้านเครดิต (3) ความเสี่ยงด้านผลตอบแทน ทำให้สามารถกำหนดสมมติฐานของการวิจัยได้ว่า การบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าว น่าจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ทำให้กำหนดสมมติฐานการวิจัยได้ว่า

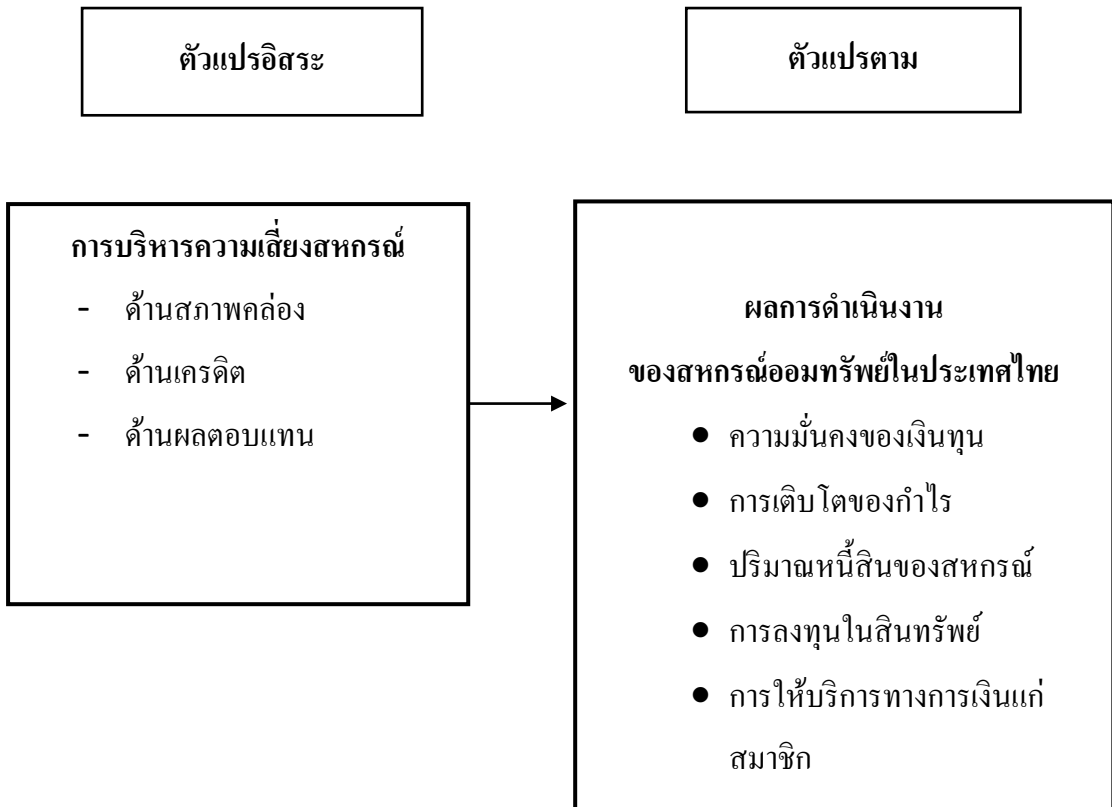
H1: การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

H2: การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

H3: การบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทนมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวน แนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่างๆ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้สามารถกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยนี้ได้ว่า การศึกษาอิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ได้พิจารณาตัวแปรอิสระคือ การบริหารความเสี่ยง ซึ่งในที่นี้จะศึกษาเฉพาะ ความเสี่ยง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต และด้านผลตอบแทน ส่วนตัวแปรตามคือ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย วัตถุประสงค์จากการดำเนินงานด้านเงินทุน กำไร การจัดการหนี้สิน และการลงทุน รวมทั้งการให้บริการทางการเงินแก่สมาชิกด้วย ตามภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

แนวทางการดำเนินงานเพื่อตอบคำถามวิจัย ได้นำเสนอไว้ในบทนี้ โดยประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ขั้นตอนการเก็บข้อมูล (Data Gathering Execution) ประเด็นของความถูกต้อง (Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของข้อมูลที่เก็บ และกรอบ การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis Framework) และสถิติที่ใช้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่มุ่งศึกษาถึงอิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย และผู้วิจัยเก็บข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

3.1.1 ประชากร

ประชากรของงานวิจัย คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ดังแสดงในตารางที่ 3.1 จำนวนและสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2563) และ ตารางที่ 3.2จำนวนและสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย รายภาค (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2563) ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนและสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

	จำนวนสหกรณ์ (หน่วย: สหกรณ์)	จำนวนสมาชิก (หน่วย: คน)	สัดส่วน (คน: สหกรณ์)
สหกรณ์ออมทรัพย์	1,407	3,101,782	2,205

ที่มา: กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2563

ตารางที่ 3.2 จำนวนและสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย รายภาค

ภาค	สหกรณ์ออมทรัพย์ (แห่ง)	สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ (คน)
เหนือ	166	343,598
กลาง	880	1,895,508
ตะวันออกเฉียงเหนือ	208	470,910
ใต้	153	391,766
รวม	1,407	3,101,782

ที่มา: กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2563

จากตารางที่ 3.1 และ 3.2 สหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งหมดในประเทศไทยมีจำนวน 1,407 แห่ง งานวิจัยต้องการเก็บข้อมูลจากสมาชิกสหกรณ์ เนื่องจากประชากรมีขนาดใหญ่ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลจากทุกหน่วยของประชากร จึงต้องเก็บข้อมูลแต่เพียงบางส่วน เรียกว่า ตัวอย่าง (Sample) การเลือกตัวอย่างจำเป็นที่จะต้องเลือกมาให้ถูกต้องเพื่อจะได้เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรทั้งหมดได้ การเลือกตัวอย่างมีบทบาทสำคัญต่อการวิจัยมาก ถ้าตัวอย่างที่ได้เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร จะทำให้อ้างอิงถึงประชากรน่าเชื่อถือมากขึ้น (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545)

3.1.2 หน่วยตัวอย่าง

การกำหนดตัวอย่างในงานวิจัย ใช้การคำนวณของ Taro Yamane (1973) คำนวณจากจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ซึ่งทำให้ได้จำนวนหน่วยตัวอย่าง คือสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย จำนวน 400 คน สามารถคำนวณตามสูตรได้ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดยที่ N แทน ขนาดของประชากร
n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
e แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (0.05)

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{3,101,782}{1 + 3,101,782 (0.05)^2} \\
 &= \frac{3,101,782}{7,755.4550} \\
 n &= 399.94
 \end{aligned}$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 400 คน ดังแสดงในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ที่	สหกรณ์ออมทรัพย์	จำนวน (คน)
1	สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจสงขลา จำกัด	50
2	สหกรณ์ออมทรัพย์ครูตรัง จำกัด	40
3	สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด	60
4	สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำกัด	35
5	สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสงขลา จำกัด	40
6	สหกรณ์ออมทรัพย์กรมการปกครอง จำกัด	35
7	สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำกัด	35
8	สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขนราธิวาส จำกัด	30
9	สหกรณ์ออมทรัพย์กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จำกัด	40
10	สหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด	35
	รวม	400

3.1.3 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลงานวิจัยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการเก็บข้อมูลโดยตรงจากกลุ่มที่ต้องการศึกษา ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยตรงจากสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ข้อมูลที่เก็บคือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง และข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

3.2 เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

งานวิจัยเป็นการเก็บข้อมูลปฐมภูมิโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บข้อมูลจากสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์และแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย โดยมีประเด็นความเสี่ยง คือ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk : LR) ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk : CR) และความเสี่ยงด้านผลตอบแทน (Market Risk : MR) โดยใช้แบบสอบถามที่มีการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) ซึ่งเป็นสถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย และน้อยมาก โดยการประมวลผลค่าระดับของโอกาส และระดับความรุนแรงของผลกระทบตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้ ทั้ง 2 ด้าน ดังแสดงในตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 การประมวลผลค่าระดับของโอกาส และระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับคะแนน	1	2	3	4	5
ผลกระทบของความเสี่ยง (Impact)	ต่ำ	—————→			สูง
โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เกิดขึ้น (Likelihood)	น้อยครั้ง	—————→			บ่อยครั้ง

ที่มา: กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2563

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย
ดังนี้

คือผลการดำเนินงานทางการเงินและการบริการทางการเงิน โดยครอบคลุมเนื้อหา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความมั่นคงของเงินทุน ด้านการเติบโตของกำไร ด้านปริมาณหนี้สินสหกรณ์ และด้านการลงทุนในสินทรัพย์ รวมทั้งความพึงพอใจในการให้บริการทางการเงินแก่สมาชิก

3.3 ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือวิจัยและการเก็บข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลงานวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.3.1 ขั้นตอนในการพัฒนาแบบสอบถามและตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามตามแนวคิดที่กำหนด โดยพิจารณาถึงรายละเอียดที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของงานวิจัยทั้งหมด

3. ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

3.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

3.1.1 โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านสหกรณ์พิจารณาแบบสอบถามว่า ตรงตามและสอดคล้องกับสิ่งที่งานวิจัยต้องการวัด ในที่นี้คือ จัดส่งแบบสอบถามให้กับนักวิชาการสหกรณ์ และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาของงานวิจัย

3.1.2 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้องอีกครั้ง

3.2 ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ เป็นเทคนิคที่ใช้วัดความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ โดยเมื่อนำเครื่องมือมาวัดหลายๆ ครั้ง ผลที่ได้จะต้องเหมือนหรือสอดคล้องกัน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2552)

3.2.1 ทำการศึกษาเบื้องต้น (Pilot Study) กับหน่วยตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้ตอบที่มีต่อคำถาม ตรวจสอบลำดับของคำถาม ความถูกต้องของคำถาม

3.2.2 นำผลจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวมาหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก (Cronbach's alpha) โดยค่าที่ได้ควรมากกว่า 0.7 และควรมีค่าเข้าใกล้ 1 (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2552)

3.2.3 นำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.2 การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนหน่วยตัวอย่างพร้อมสำรวจความถูกต้องครบถ้วน โดยใช้ Google Forms สร้างแบบสอบถาม และส่ง Qr Code หรือ Link จาก Google Forms ไปยังหน่วยตัวอย่างทางช่องทาง Social Media
2. นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์และอภิปรายผล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามเพื่อทดสอบสมมติฐาน และตอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัย แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive) โดยการหาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อสรุปลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินงานการวิจัย ซึ่งได้กำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

จากนั้นหาค่าคะแนนของแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผลความหมายค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานอิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย มีกรอบในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้คือ เมื่อได้ข้อมูลมาผู้วิจัยจะต้องตรวจสอบว่าตัวแปร ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย มีการแจกแจงแบบปกติหรือไม่ ด้วยการนำสถิติทดสอบ Kolmogorov-Smirnov หรือสถิติทดสอบ Chi-Square หรือการทดสอบอื่นๆ ถ้าการทดสอบพบว่า ตัวแปรตามมีการแจกแจงแบบปกติ หรือไม่ใกล้เคียงแบบปกติ ผู้วิจัยจะใช้วิธีทางสถิติอิงพารามิเตอร์ (Parametric Statistical Technique) ในที่นี้คือ การใช้สถิติทดสอบการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์ถดถอย (Regression Analysis) แต่ถ้าผลการทดสอบพบว่า ประชากรไม่ได้มีการแจกแจงแบบปกติ หรือไม่ใกล้เคียงแบบปกติ ผู้วิจัยจะใช้การทดสอบที่ไม่ใช้พารามิเตอร์ (Non- Parametric Test) แทน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้กล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บได้ 400 ชุด เพื่อนำมาตอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ได้แก่ การศึกษา (1) การบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย (2) อิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย การวิเคราะห์ประกอบด้วย การวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ (Reliability Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล และผลการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

4.1 ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม 30 ชุด ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ ถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบัก (Cronbach's alpha) ค่าที่ได้ควรมากกว่า 0.7 และควรมีค่าเข้าใกล้ 1 สำหรับผลการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามงานวิจัยนี้ มีค่าเท่ากับ 0.964 แสดงว่าสามารถนำแบบสอบถามนี้มาใช้เก็บข้อมูลเพื่อหาคำตอบของงานวิจัย

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากแบบสอบถามที่กำหนดได้เก็บข้อมูลจากสหกรณ์ออมทรัพย์ 10 สหกรณ์ จำนวนสมาชิก 400 คน ตามที่ระบุในตารางที่ 3.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ในบทที่ 3 โดยข้อมูลที่เก็บแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ (1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย (2) การบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต และด้านผลตอบแทน (3) ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ข้อมูลดังกล่าวนำมาวิเคราะห์ลักษณะข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ดังนี้

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 400 ชุด วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาแสดงได้ตามตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

ข้อมูลทั่วไปของ สมาชิกสหกรณ์ ออมทรัพย์ ในประเทศไทย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	138	34.50
1.2 หญิง	262	65.50
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	1	0.25
2.2 20-30 ปี	36	9.00
2.3 31-40 ปี	92	23.00
2.4 41-50 ปี	91	22.75
2.5 51-60 ปี	88	22.00
2.6 61 ปีขึ้นไป	92	23.00
3. ระดับการศึกษา		
3.1 มัธยมศึกษาตอนปลาย	20	5.00
3.2 ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.)	9	2.25
3.3 ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	16	4.00
3.4ปริญญาตรี	223	55.75
3.5 ปริญญาโท	125	31.25
3.6 ปริญญาเอก	7	1.75

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของ สมาชิกสหกรณ์ ออมทรัพย์ ในประเทศไทย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. รายได้ต่อเดือน		
4.1 ต่ำกว่า 15,000 บาท	25	6.25
4.2 15,001 - 20,000 บาท	77	19.25
4.3 20,001- 30,000 บาท	84	21.00
4.4 30,001- 40,000 บาท	116	29.00
4.5 40,001- 50,000 บาท	56	14.00
4.6 50,000 บาท ขึ้นไป	42	10.50
5. ระยะเวลาการเป็นสมาชิก สหกรณ์		
5.1 1-10 ปี	164	41.00
5.2 11-20 ปี	99	24.75
5.3 21-30 ปี	70	17.50
5.4 31-40 ปี	47	11.75
5.5 40 ปีขึ้นไป	20	5.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 65.50) อายุ 31-40 ปี (ร้อยละ 23) และ 61 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 23) มีระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 55.75) มีรายได้ต่อเดือน 30,001- 40,000 บาท (ร้อยละ 29) และระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 1-10 ปี (ร้อยละ 41) รองลงมา 11-20 ปี (ร้อยละ 24.75)

4.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย การบริหารความเสี่ยงในงานวิจัยนี้ กำหนดขอบเขตการศึกษาการบริหารความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์ไว้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต และด้านผลตอบแทน ได้ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต และด้านผลตอบแทน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

ประเภทการบริหารความเสี่ยง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
ด้านสภาพคล่อง	3.88	.617	มาก
ด้านเครดิต	3.85	.654	มาก
ด้านผลตอบแทน	3.80	.639	มาก

จากตารางที่ 4.2 สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ให้ความเห็นในการบริหารความเสี่ยงทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยมีการบริหารความเสี่ยงด้าน สภาพคล่อง ด้านเครดิต และด้านผลตอบแทน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสภาพคล่อง ($\bar{X} = 3.88$) ด้านเครดิต ($\bar{X} = 3.85$) และด้านสภาพคล่อง ($\bar{X} = 3.80$) การวิเคราะห์รายด้านของความเสี่ยง แสดงตามตารางที่ 4.3 - ตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. สหกรณ์มีการจัดทำนโยบายแผนงานด้านสภาพคล่อง และแผนการระดมเงินประจำปี	3.90	.688	มาก
2. สหกรณ์มีการวิเคราะห์พฤติกรรมการฝาก/ถอน และการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก	3.79	.746	มาก
3. สหกรณ์กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและสินเชื่ออยู่ในระดับที่เหมาะสม	3.91	.814	มาก
4. สหกรณ์มีแผนการจัดหาสภาพคล่องสำหรับกรณีฉุกเฉิน	3.92	.793	มาก
รวม	3.88	.617	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ให้ความเห็นในการบริหารความเสี่ยง ด้านสภาพคล่องในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สหกรณ์มีแผนการจัดหาสภาพคล่องสำหรับกรณีฉุกเฉิน ($\bar{X} = 3.92$) สหกรณ์กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและสินเชื่ออยู่ในระดับที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.91$) สหกรณ์มีการจัดทำนโยบาย แผนงานด้านสภาพคล่อง และแผนการระดมเงินประจำปี ($\bar{X} = 3.91$) และสหกรณ์มีการวิเคราะห์พฤติกรรมการฝาก/ถอน และการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก ($\bar{X} = 3.79$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. สหกรณ์มีการวิเคราะห์ฐานะการเงินของสมาชิก	3.80	.799	มาก
2. สหกรณ์มีการให้สินเชื่ออยู่ในระดับที่เหมาะสม	3.84	.783	มาก
3. สหกรณ์มีการกำหนดหลักประกันที่เหมาะสม	3.86	.728	มาก
4. สหกรณ์มีมาตรการกรณีผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้	3.91	.775	มาก
รวม	3.85	.654	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ให้ความเห็นในการบริหารความเสี่ยง ด้านเครดิตในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สหกรณ์มีมาตรการกรณีผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้ ($\bar{X} = 3.91$) สหกรณ์ มีการกำหนดหลักประกันที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.86$) สหกรณ์มีการให้สินเชื่ออยู่ในระดับที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.84$) และสหกรณ์มีการวิเคราะห์ฐานะการเงินของสมาชิก ($\bar{X} = 3.80$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทนของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

การบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. สหกรณ์มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและสินเชื่อที่เหมาะสม	3.82	.777	มาก
2. สหกรณ์มีการกำหนดอัตราเงินปันผลที่เหมาะสม	3.78	.774	มาก
3. สหกรณ์มีการกำหนดเงินกองทุนและเกณฑ์การสำรองเพื่อรองรับผลการขาดทุนจากการลงทุนอย่างเหมาะสม	3.75	.732	มาก
4. สหกรณ์มีการกำหนดเป้าหมายด้านผลตอบแทน และจัดทำแผนงานประจำปี โดยมีการดูแลให้เป็นไปตามเป้าหมาย	3.85	.725	มาก
รวม	3.80	.639	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ให้ความเห็นในการบริหารความเสี่ยง ด้านผลตอบแทนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สหกรณ์มีการกำหนดเป้าหมายด้านผลตอบแทน และจัดทำแผนงานประจำปี โดยมีการดูแลให้เป็นไปตามเป้าหมาย ($\bar{X} = 3.85$) สหกรณ์มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและสินเชื่อที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.82$) สหกรณ์มีการกำหนดอัตราเงินปันผลที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.78$) และสหกรณ์มีการกำหนดเงินกองทุนและเกณฑ์การสำรองเพื่อรองรับผลการขาดทุนจากการลงทุนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.75$)

4.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

ข้อมูลผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย แบ่งเป็น 5 ประเด็น ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

ผลการดำเนินงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. มีความมั่นคงของเงินทุน	3.93	.708	มาก
2. มีการเติบโตของกำไร	3.89	.730	มาก
3. ปริมาณหนี้สินของสหกรณ์เหมาะสม	3.68	.752	มาก
4. มีการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัย	3.75	.758	มาก
5. สมาชิกมีความพึงพอใจในการให้บริการทางการเงิน	3.87	.744	มาก
รวม	3.82	.595	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่าสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีความมั่นคงของเงินทุน ($\bar{X} = 3.93$) มีการเติบโตของกำไร ($\bar{X} = 3.89$) สมาชิกมีความพึงพอใจในการให้บริการทางการเงิน ($\bar{X} = 3.87$) มีการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.75$) และปริมาณหนี้สินของสหกรณ์เหมาะสม ($\bar{X} = 3.68$)

4.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

4.3.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ

เพื่อตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) ซึ่งเป็นข้อสมมติฐานของการสร้างแบบจำลองการถดถอย งานวิจัยนี้ใช้สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Statistics) พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งต้องไม่เกิน 0.80 หากค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระมีค่าเกินจากที่กล่าว ย่อมก่อให้เกิดปัญหาตัวแปรอิสระในแบบจำลองการถดถอย ผลการวิเคราะห์แสดงได้ตามตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต ด้านผลตอบแทนของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

Correlations				
การบริหารความเสี่ยง		1. การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง	2. การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต	3. การบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทน
1. การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง	Pearson Correlation	1	.717**	.741**
	Sig. (2-tailed)		0.000	0.000
	N	400	400	400
2. การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต	Pearson Correlation	.717**	1	.742**
	Sig. (2-tailed)	0.000		0.000
	N	400	400	400
3. การบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทน	Pearson Correlation	.741**	.742**	1
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	
	N	400	400	400

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตและด้านผลตอบแทน ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .717 และ .741 ตามลำดับ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องและด้านผลตอบแทน ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .717 และ .742 ตามลำดับ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องและด้านเครดิต ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .741 และ .742 ตามลำดับ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไม่เกินค่า 0.80 จึงไม่มีปัญหาตัวแปรซ้ำซ้อน (Multicollinearity) ในแบบจำลองการถดถอย

4.3.2 ผลการตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูลตัวแปรตาม

เริ่มจากการตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล โดยถ้าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ ผู้วิจัยสามารถทดสอบสมมติฐานแบบอิงพารามิเตอร์ (Parametric Test) แต่ถ้าข้อมูลไม่มีการแจก

แจกแจงแบบปกติ ผู้วิจัยจะทดสอบสมมติฐานด้วยวิธีการแบบไม่อิงพารามิเตอร์ (Non-Parametric Test) ทั้งนี้ตัวแปรที่นำมาตรวจสอบการแจกแจง คือ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย การตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูลปริมาณ โดยใช้สถิติทดสอบ Kolmogorov-Smirnov สำหรับหน่วยทดลองมากกว่า 50 หน่วย และ Shapiro-Wilk สำหรับหน่วยทดลองน้อยกว่า 50 หน่วย สำหรับงานวิจัยนี้หน่วยทดลองในแต่ละกลุ่มมีจำนวนมากว่า 50 หน่วย ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงใช้เทคนิค Kolmogorov-Smirnov ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.8 ค่าสถิติทดสอบการแจกแจงปกติ (Normality Test) ของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

ตัวแปรตาม	Kolmogorov-Smirnov		
	Statistic	df	Sig.
ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย	0.129	400	0.000

จากตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบมีนัยสำคัญหรือค่า Sig. = 0.000 น้อยกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการแจกแจงแบบไม่ปกติ แต่จากทฤษฎีแนวโน้มนำเข้าสู่ส่วนกลาง (Central Limit Theorem) ระบุว่า สำหรับประชากรใดๆ หากเก็บตัวอย่างในจำนวนที่มากพอ การแจกแจงของ ค่ากลุ่มตัวอย่างจะมีแนวโน้มใกล้เคียงกับการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution) ทฤษฎีแนวโน้มนำเข้าสู่ส่วนกลางระบุว่า จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ทำให้การแจกแจงเป็นแบบปกติควรมากกว่า 30 ตัวอย่าง ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 400 ตัวอย่าง ถือว่าตัวแปรและค่าความคลาดเคลื่อนเป็นตัวแปรที่มีการแจกแจงปกติ ดังนั้นการทดสอบสมมติฐานจึงใช้ การวิเคราะห์การถดถอย

4.3.3 การวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ

ในการทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย ใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ด้วยการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ และ การสร้างสมการพยากรณ์ โดยสมมติฐานงานวิจัยมีดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

สมมติฐานที่ 2 การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

สมมติฐานที่ 3 การบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทนมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์สมมติฐานทั้งสาม ต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยโดยรวม แสดงตามตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อพยากรณ์ความสำเร็จของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย จากการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง	ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย (OP)				
	b	StdE.	Beta	t	p-value
ค่าคงที่ (Constant)	0.938	0.138		6.809	0.000
1. การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (LR)	0.233	0.053	0.242	4.400	0.000
2. การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต (CR)	0.202	0.050	0.222	4.029	0.000
3. การบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทน (RR)	0.317	0.053	0.341	5.955	0.000
R = .731 R ² = .535 Adj R ² = .531 SdE. = .4071 F = 151.696** P = .000					

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต และด้านผลตอบแทน มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน คือ .242 .222 .341 ตามลำดับ และการบริหารความเสี่ยงทั้ง 3 ด้าน สามารถอธิบายความผันแปรของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้ 53.5 % ด้วยความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ $\pm .4071$

จากตารางข้างต้น การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต และด้านผลตอบแทนสามารถพยากรณ์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยมีค่า p-value คือ 0.000 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1, 2 และ 3

สมการพยากรณ์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย จากการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต และด้านผลตอบแทน เป็นดังนี้

$$OP = .938 + .233LR + .202CR + .317RR + E$$

- โดย OP คือ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย
 LR คือ การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง
 CR คือ การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต
 RR คือ การบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทน
 E คือ ค่าความผิดพลาด

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้ศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยใน 5 ประเด็น คือ ความมั่นคงของเงินทุน การเติบโตของกำไร ปริมาณหนี้สินของสหกรณ์ที่เหมาะสม การลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัย และความพึงพอใจของสมาชิกในการให้บริการทางการเงิน จึงได้ทดสอบสมมติฐานเพิ่มเติมในรายประเด็นของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในประเทศไทย ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ 4.10 – 4.14 ดังนี้

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อพยากรณ์ความสำเร็จของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ด้านความมั่นคงของเงินทุน จากการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง	ความมั่นคงของเงินทุน				
	B	SdE.	Beta	t	p-value
ค่าคงที่ (Constant)	1.123	0.193		5.809	0.000
1. การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง	0.263	0.074	0.229	3.544	0.000
2. การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต	0.193	0.070	0.179	2.756	0.006
3. การบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทน	0.274	0.075	0.247	3.674	0.000
R = .595 R ² = .354 Adj = .350 SdE = .571 F = 72.460** P = .000					

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต และด้านผลตอบแทน มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ด้าน

ความมั่นคงของเงินทุน ในทิศทางเดียวกัน คือ .229 .179 .247 ตามลำดับ และการบริหารความเสี่ยงทั้ง 3 ด้าน สามารถอธิบายความผันแปรของผลการดำเนินงาน ด้านความมั่นคงของเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้ 35.4 % ด้วยความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ $\pm .571$

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อพยากรณ์ความสำเร็จของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ด้านการเติบโตของกำไร จากการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง	การเติบโตของกำไร				
	B	SdE.	Beta	t	p-value
ค่าคงที่ (Constant)	1.213	0.207		5.860	0.000
1. การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง	0.224	0.080	0.189	2.812	0.005
2. การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต	0.195	0.075	0.175	2.594	0.010
3. การบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทน	0.277	0.080	0.243	3.471	0.001
R = .551 R ² = .304 Adj = .298 SdE = .612 F = 57.538** P = .000					

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต และด้านผลตอบแทน มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ด้าน การเติบโตของกำไร ในทิศทางเดียวกัน คือ .189 .175 .243 ตามลำดับ และการบริหารความเสี่ยงทั้ง 3 ด้าน สามารถอธิบายความผันแปรของผลการดำเนินงาน ด้านการเติบโตของกำไร ของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้ 30.4 % ด้วยความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ $\pm .612$

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อพยากรณ์ความสำเร็จของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ด้านปริมาณหนี้สินของสหกรณ์เหมาะสมจากการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง	ปริมาณหนี้สินของสหกรณ์ที่เหมาะสม				
	B	SdE.	Beta	t	p-value
ค่าคงที่ (Constant)	1.117	0.218		5.128	0.000
1. การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง	0.171	0.084	0.141	2.047	0.041
2. การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต	0.114	0.079	0.099	1.436	0.152
3. การบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทน	0.384	0.084	0.327	4.565	0.000
R = .522 R ² = .272 Adj = .267 SdE = .644 F = 49.352** P = .000					

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต และด้านผลตอบแทน มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ด้านปริมาณหนี้สินของสหกรณ์เหมาะสม ในทิศทางเดียวกัน คือ .141 .099 .327 ตามลำดับ และการบริหารความเสี่ยงทั้ง 3 ด้าน สามารถอธิบายความผันแปรของผลการดำเนินงาน ด้านปริมาณหนี้สินของสหกรณ์เหมาะสมได้ 27.2 % ด้วยความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.644

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อพยากรณ์ความสำเร็จของผลการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ด้านการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัย ความปลอดภัยจากการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง	การลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัย				
	B	SdE.	Beta	t	p-value
ค่าคงที่ (Constant)	0.682	0.205		3.331	0.001
1. การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง	0.280	0.079	0.228	3.558	0.000
2. การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต	0.254	0.074	0.219	3.419	0.001
3. การบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทน	0.263	0.079	0.222	3.329	0.001
R = .607 R ² = .368 Adj = .363 SdE = .605 F = 76.883** P = .000					

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต และด้านผลตอบแทน มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ด้าน การลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัย ในทิศทางเดียวกัน คือ .228 .219 .222 ตามลำดับ และ การบริหารความเสี่ยงทั้ง 3 ด้าน สามารถอธิบายความผันแปรของผลการดำเนินงาน ด้าน การลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัย ของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้ 36.8 % ด้วยความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ $\pm .605$

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อพยากรณ์ความสำเร็จของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ด้านสมาชิกมีความพึงพอใจในการให้บริการทางการเงิน จากการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง	ความพึงพอใจของสมาชิกในการให้บริการทางการเงิน				
	B	SdE.	Beta	t	p-value
ค่าคงที่ (Constant)	0.555	0.187		2.975	0.003
1. การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง	0.227	0.072	0.188	3.158	0.002
2. การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต	0.252	0.068	0.221	3.711	0.000
3. การบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทน	0.385	0.072	0.331	5.342	0.000
R = .674 R ² = .454 Adj = .450 SdE = .552 F = 109.862** P = .000					

จากตารางที่ 4.14 พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต และด้านผลตอบแทน มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ด้านสมาชิก มีความพึงพอใจในการให้บริการทางการเงิน ในทิศทางเดียวกัน คือ .188 .221 .331 ตามลำดับ และ การบริหารความเสี่ยงทั้ง 3 ด้าน สามารถอธิบายความผันแปรของผลการดำเนินงาน ด้าน สมาชิกมีความพึงพอใจในการให้บริการทางการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้ 45.4 % ด้วยความ คลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ $\pm .552$

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องอิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย มุ่งศึกษาความคิดเห็นสมาชิกสหกรณ์เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงและ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย งานวิจัยได้ผลสรุปโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัยและการทดสอบสมมติฐาน

อิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย มีผลการวิจัยสรุปได้เป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

ผู้ตอบแบบสอบถามสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย 400 ชุด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี และ 61 ปีขึ้นไป มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือน 30,001- 40,000 บาท และระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 1-10 ปี รองลงมา 11-20 ปี

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ในรายละเอียดประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ได้แก่ สหกรณ์มีแผนการจัดหาสภาพคล่องสำหรับกรณีฉุกเฉิน สหกรณ์กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและสินเชื่ออยู่ในระดับที่เหมาะสม สหกรณ์มีการจัดทำนโยบาย แผนงานด้านสภาพคล่อง และแผนการระดมเงินประจำปี และสหกรณ์มีการวิเคราะห์พฤติกรรมการฝาก/ถอน และการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

2. การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต ได้แก่ สหกรณ์มีมาตรการกรณีผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้ สหกรณ์มีการกำหนดหลักประกันที่เหมาะสม สหกรณ์มีการให้สินเชื่ออยู่ในระดับที่เหมาะสม และสหกรณ์มีการวิเคราะห์ฐานะการเงินของสมาชิก

3. การบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทน ได้แก่ สหกรณ์มีการกำหนดเป้าหมายด้านผลตอบแทน และจัดทำแผนงานประจำปี โดยมีการดูแลให้เป็นไปตามเป้าหมาย สหกรณ์มีการ

กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและสินเชื่อที่เหมาะสม สหกรณ์มีการกำหนดอัตราเงินปันผลที่เหมาะสม และสหกรณ์มีการกำหนดเงินกองทุนและเกณฑ์การสำรองเพื่อรองรับผลการขาดทุนจากการลงทุนอย่างเหมาะสม

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมีความมั่นคงของเงินทุน การมีการเติบโตของกำไร การที่สมาชิกมีความพึงพอใจในการให้บริการทางการเงิน การมีการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัย และการมีปริมาณหนี้สินของสหกรณ์ที่เหมาะสม

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 การบริหารความเสี่ยง ด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต และด้านผลตอบแทน มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย เกี่ยวกับ การมีความมั่นคงของเงินทุน การมีการเติบโตของกำไร การที่สมาชิกมีความพึงพอใจในการให้บริการทางการเงิน การมีการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัย และการมีปริมาณหนี้สินของสหกรณ์ที่เหมาะสม แสดงให้เห็นว่า การบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์ในประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์อิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต และด้านผลตอบแทน ต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ได้ดังนี้

$$OP = .938 + .233LR + .202CR + .317RR + E$$

โดย OP คือ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย LR คือ การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง CR คือ การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต RR คือการบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทน และ E คือ ค่าความผิดพลาด

5.2 อภิปรายผล

งานวิจัยเรื่องอิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทยให้ความเห็นในการบริหารความเสี่ยงทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านเครดิต และความเสี่ยงด้านผลตอบแทน อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย มีการจัดการด้านความเสี่ยงในด้านต่างๆ อยู่ในระดับมาก และสหกรณ์ออมทรัพย์ใช้การจัดการ ความเสี่ยงทั้ง 3 ด้านในระดับที่ใกล้เคียงกัน อีกทั้งสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศ

ไทยมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมีความมั่นคงของเงินทุน การมีการเติบโตของกำไร การที่สมาชิกมีความพึงพอใจในการให้บริการทางการเงิน การมีการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัย และการมีปริมาณหนี้สินของสหกรณ์ที่เหมาะสม

นอกจากนี้ ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานของงานวิจัย คือ การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต และด้านผลตอบแทน มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย เกี่ยวกับ การมีความมั่นคงของเงินทุน การมีการเติบโตของกำไร การที่สมาชิกมีความ พึงพอใจในการให้บริการทางการเงิน การมีการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัย และการมีปริมาณหนี้สินของสหกรณ์ที่เหมาะสม หมายความว่า หากสหกรณ์ออมทรัพย์ดำเนินการบริหารความเสี่ยง จะมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรณทิพย์ ทองเข้ม (2559) ได้ศึกษาการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์เครดิตยูเนียนสาขาจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ผลการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ได้แก่ ด้านปฏิบัติการ ด้านกลยุทธ์ และด้านผลตอบแทน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์

5.3.1.1 สหกรณ์

ต้องมีความพร้อมและสามารถจัดหาสภาพคล่องเพื่อชำระหนี้สินและภาระผูกพันที่ครบกำหนดได้ ต้องมีการจัดทำแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานในการให้สินเชื่อเพื่อลดความผิดพลาดและวัดผลการดำเนินงานและแนวทางปฏิบัติในการจัดการความเสี่ยงต้องสามารถรักษาเสถียรภาพของส่วนต่างระหว่างดอกเบี้ยจ่ายของเงินฝากจากสมาชิก และดอกเบี้ยรับจากสินเชื่อที่ให้แกสมาชิก ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายการดำเนินการของสหกรณ์

สหกรณ์ควรกำหนดหลักการ แนวทางการจัดการความเสี่ยงด้านผลตอบแทนไว้เป็นคู่มือ เพื่อสร้างความเข้าใจและกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละฝ่าย

5.3.1.2 ผู้บริหารสหกรณ์

ต้องสามารถรับรู้ถึงโครงสร้าง เหตุปัจจัย และสถานะความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์ มีการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบด้านการดูแลสภาพคล่อง และต้องมีการวาง

แผนการจัดหา สภาพคล่อง โดยการประมาณหรือคาดการณ์ความต้องการกระแสเงินสดตามสถานการณ์ที่น่าจะเกิดขึ้นอย่างมีระเบียบแบบแผน

ต้องกำหนดวงเงินการให้สินเชื่อในการวางแผนประจำปี มีการติดตามดูแลการให้สินเชื่ออย่างสม่ำเสมอว่าเป็นไปตามเป้าหมายของผลการดำเนินงาน และระดับความเสี่ยงยังคงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือไม่

ต้องสามารถรับรู้ถึงโครงสร้าง เหตุปัจจัย และสถานะความเสี่ยงด้านผลตอบแทนของสหกรณ์ และสามารถกำหนดกลยุทธ์การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับต่ำ

5.3.1.3 สมาชิกสหกรณ์

ส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงการบริหารความเสี่ยงซึ่งมีผลต่อผลการดำเนินการสหกรณ์ ช่วยในการตัดสินใจและส่งผลให้เกิดความระมัดระวังในการทำธุรกรรมกับสหกรณ์

5.3.1.4 หน่วยงานที่แนะนำส่งเสริม กำกับ สหกรณ์

ได้แก่ กรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งทำให้ทั้ง 2 หน่วยงานให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ แนะนำส่งเสริม กำกับให้สหกรณ์ดำเนินงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์ เพื่อให้การดำเนินงานสหกรณ์บรรลุเป้าหมาย ลดความเสี่ยงในการดำเนินงาน สามารถทราบถึงความคิดปกติในการดำเนินงาน และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างทันทั่วทั้ง

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.3.2.1 งานวิจัยได้เลือกศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ เนื่องจากเป็นสหกรณ์ที่มีเงินฝากทุกประเภทรวมกันทั้งหมดมากที่สุดของสหกรณ์ทุกประเภท งานวิจัยในอนาคตสามารถศึกษาสหกรณ์ประเภทอื่นๆ ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์นิคม สหกรณ์บริการ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

5.3.2.2 งานวิจัยเลือกศึกษาการบริหารความเสี่ยงที่สำคัญ 3 ด้าน งานวิจัยในอนาคตควรจะศึกษาการบริหารความเสี่ยงด้านอื่นๆ ได้แก่ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ ความเสี่ยงด้านการลงทุน ความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และความเสี่ยงด้านชื่อเสียง เพื่อศึกษาอิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงด้านอื่นๆว่ามีผลต่อ การดำเนินงานของสหกรณ์อย่างไร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2564). สารระความรู้สหกรณ์. สืบค้น 15 กันยายน 2564, จาก <https://www.cpd.go.th/knowledge/general-coop/item/1741-coop-type.html>
- กัลยา วินิชย์บัญชา. (2559). การวิเคราะห์สถิติ สถิติของการบริหารและวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 16). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิระนุช สีนทวิ. (2555). การศึกษาการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตพื้นที่สหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ณัฐลา ลอยปลิว, สมใจ จุ้ยขุนทอง. (2562). การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่ม Social Media โดยใช้แบบจำลอง CAPM. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เต็มศิริ ไกรลาศ. (2560). ความสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นันท์วัลดี ธีรนาพงศ์. (2563). บทบาทของสถาบันการเงินในวิกฤตโควิด-19. สืบค้น 8 ตุลาคม 2564, จาก https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/articles/Pages/Article_11Jun2020_2.aspx
- นิลรัตน์ เฟื่องนคร. (2555). การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อของสถาบันการเงิน กรณีศึกษาเปรียบเทียบระหว่างธนาคารพาณิชย์ กับสหกรณ์ออมทรัพย์. [สารนิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- พรทิพย์ ผดุงพจน์. (2561). การพัฒนาแบบจำลองสารสนเทศอัจฉริยะสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงของงบการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ด้วยวิธีมาร์คอฟ เชน มอนติคาร์โล. [สารนิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- พรรณทิพย์ ทองแถม. (2559). การบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์เครดิตยูเนียนสาขาจังหวัดเพชรบุรี. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 9(1), 80-93.
- ยุทธภูมิ จารุเศร์ณี, ภัทร จารุวัฒนมงคล, (2564). ภูมิภาค 'เศรษฐกิจไทย' ปี 2564 สืบค้น 15 กันยายน 2564, จาก <https://inews.bangkokbiznews.com/read/425355>

- ระพี ยิ้มช้อย. (2559). การศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดปัตตานี. [สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ลงทุนแมน. (2558). สหกรณ์ออมทรัพย์ใหญ่กว่าที่คิด. สืบค้น 15 กันยายน 2564, จาก <https://www.longtunman.com/13212>
- ลีลาศ คุณฟอง. (2558). การศึกษากระบวนการบริหารความเสี่ยงตามกรอบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรตามกรอบแนวคิด COSO-ERM กรณีศึกษา : บริษัท เค สเต โค (เอเชีย) จำกัด. [สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วรรณพร ผิวดี. (2555). การศึกษาการจัดการความเสี่ยงของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท จังหวัดกระบี่. [สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2564). ข้อมูลสารสนเทศสหกรณ์. สืบค้น 8 ตุลาคม 2564, จาก <http://office.cpd.go.th/itc/index.php/infocpd/info-coop/coop-info/238-number-coop-31dec63>
- สราวุธ ดวงจันทร์. (2560). ระบบการควบคุมภายในที่ดี และธรรมาภิบาลที่มีต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง อิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

คำชี้แจง : วัตถุประสงค์แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้า
อิสระ เพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัย
บริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการ
บริหารความเสี่ยงกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย โดยข้อมูล
แบบสอบถามจะนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่
กรุณาสละเวลาให้ ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความที่ต้องการ

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง
2. อายุ	☐ ต่ำกว่า 20 ปี	☐ 20-30 ปี
	☐ 31-40 ปี	☐ 41-50
	☐ 51-60 ปี	☐ 61 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา	☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย	
	☐ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	
	☐ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	
	☐ ปริญญาตรี	
	☐ ปริญญาโท	☐ ปริญญาเอก
4. รายได้ต่อเดือน	☐ ต่ำกว่า 15,000 บาท	☐ 15,001 - 20,000 บาท
	☐ 20,001- 30,000 บาท	☐ 30,001- 40,000 บาท
	☐ 30,001- 40,000 บาท	☐ 40,001- 50,000 บาท
	☐ 50,000 บาท ขึ้นไป	

5. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์

1-10 ปี

11-20 ปี

21-30 ปี

31-40 ปี

40 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 2 การบริหารความเสี่ยง 3 ด้าน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

คำชี้แจง กรุณาตอบแบบสอบถามต่อไปนี้ โดยเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับความเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับความเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับความเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับความเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

	ระดับความเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง					
1.1 สหกรณ์มีการจัดทำนโยบาย แผนงานด้านสภาพคล่อง และแผนการระดมเงินประจำปี					
1.2 สหกรณ์มีการวิเคราะห์พฤติกรรมการฝาก/ถอน และการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก					
1.3 สหกรณ์กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและสินเชื่ออยู่ในระดับที่เหมาะสม					
1.4 สหกรณ์มีแผนการจัดการสภาพคล่องสำหรับกรณีฉุกเฉิน					
2. การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต					
2.1 สหกรณ์มีการวิเคราะห์ฐานะการเงินของสมาชิก					
2.2 สหกรณ์มีการให้สินเชื่ออยู่ในระดับที่เหมาะสม					

	ระดับความเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.3 สหกรณ์มีการกำหนดหลักประกันที่เหมาะสม					
2.4 สหกรณ์มีมาตรการกรณีผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้					
3. การบริหารความเสี่ยงด้านผลตอบแทน					
3.1 สหกรณ์มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและสินเชื่อที่เหมาะสม					
3.2 สหกรณ์มีการกำหนดอัตราเงินปันผลที่เหมาะสม					
3.3 สหกรณ์มีการกำหนดเงินกองทุนและเกณฑ์การสำรองเพื่อรองรับผลการขาดทุนจากการลงทุนอย่างเหมาะสม					
3.4 สหกรณ์มีการกำหนดเป้าหมายด้านผลตอบแทน และจัดทำแผนงานประจำปี โดยมีการดูแลให้เป็นไปตามเป้าหมาย					

ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

คำชี้แจง กรุณาตอบแบบสอบถามต่อไปนี้ โดยเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

- ระดับความเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- ระดับความเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- ระดับความเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- ระดับความเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- ระดับความเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

	ระดับความเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย					
1. มีความมั่นคงของเงินทุน					
2. มีการเติบโตของกำไร					
3. ปริมาณหนี้สินของสหกรณ์เหมาะสม					
4. มีการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัย					
5. สมาชิกมีความพึงพอใจในการให้บริการทางการเงิน					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวธนิสรา ราชดี
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2557 บัณฑิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน	นักวิชาการสหกรณ์ปฏิบัติการ กรมส่งเสริมสหกรณ์